

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

309592

VOL. 6.

జులై నెల 25 వ తేది శుక్రవారము

NO. 96.

సంపుటము. ౬

సిద్ధాంత సామన్యత పర ఆమాధిమా న బహుళ శ్రయోదశి గతి.

సంచిక ౯౬

భారతీయుల చేతివనులకు ప్రోత్సాహ మొనంగుడు

మైసూరు మెటల్ వేర్ హౌస్, మైసూరు లోహపాత్రాగారము, చిక్ పేట, బెంగళూరు సిటీ.

మైసూరు రాజకీయ లోహపాత్రాగారమునందు చేయబడిన సాంసారికోపకరణములు.

ప్రతియొక్క సాంసారికమునకు సత్కార్యకర్తగా నుండ
తగినది. దృఢముగ నందముగను యబడి ప్రకాశించుటలు
మెరుగు చేయబడినవి.

బహుముఖము! బహుప్రయోజనకరము!!

కల కొంచెము! ఫల మధికము!!

కలకరములు బుత్తికొనిపావు చేతియడుపు ప్రాత్రము.

ఫలాహరణంపుటములు, లోపల కలాయ చేయబడినవి.

కోపాలు, తట్టలు, కంచములు మొదలయినవి.

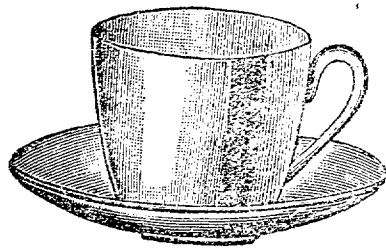
చేతితోనే చేయబడిన పిత్తడి మరియు
ఇనుక బీగపుముద్దలు, తాళములు చేర్చు విధములు.

తిరుపులకు నవాతుములకు బీరువులకు
వేయు పలుకరముల కొండ్లు.

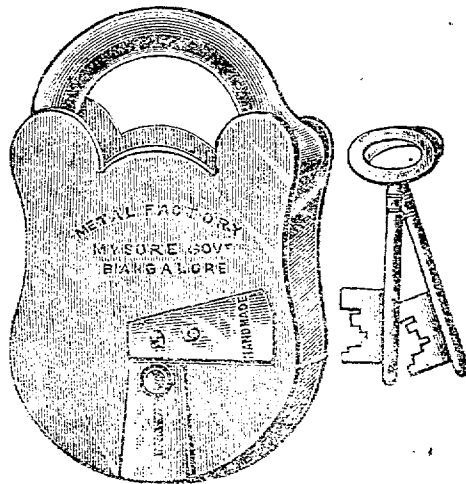
ఇంకను బ్రాయనలనిగాని పలు తెరంగుల గృహకోపకర
ణములు చెక్కుగాకలవు. కలయువారు పావు ఫేరున
స్థాపించియుండు మాత్రితరన ప్రదేశమునకు దయచేసి కలయు
గాడిని కొనవచ్చును.

**Encourage Indian Industry,
The Mysore Metal Ware House,
Chikpeta, Bangalore city.**

ఈ చండితులవారి నివ్యావధము లింకయూ ననేకములు గలవు
పాకింగు-పోస్టిలిఖితముల ప్రత్యేకము క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము.

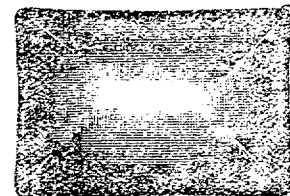
పిత్తడి గిన్నె తట్ట.

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.

విశోదమైన గాలి తలగడలు.

వీటియందుండు కొర్రాయుక్త మరచీలను వీటివేసి
కావలసినవలకు గాలిని నింపుకొని మరను మునుపటికంటె బిగిం

విన యెడల మిక్కిలిసాఫ్టు
కరమైన తలదిం దగును. ఆ
కర్తలెన్నడు మరనువీటిని
గాలియంకయు పోయినట్లే
తెలులో గాలి ఒడియందు
గాని యుంచుకొనవచ్చును.
ఇది శిరోభాగ గలవారికిని,

ప్రయాణికులకును రచితర ప్రభాసామాన్యమునకును విగిల
ప్రయోజనకరమైనది. ఒక సారిపరీక్షించి సాఫ్టుమును పొందుటకు
తలదిండు 1-కి ఆకాలు 0.8-0, కపాలభిత్తు ప్రత్యేకము.

(536) చిరునామా:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
నెం. 6, పెంక జేకేమే స్త్రీ, పిడి, సామకారు కేట, మద్రాస్.

అద్భుత నివారిణి.

ప్రాఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎల్జ్మోటానిక్ వెరబు

ఇది బలహీనుల
కును నీరముల
కును మందు.
నిద్ర లేకుండు
ట, జ్ఞాపకము
లేకపోవు గను,
మెదడు దిమ్మ
గా నుండుట,

కనియంకెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సత్తువ, బలహీనులు,
ఆయానము, శుక్లనష్టముపోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్య
యులకు గుమస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు, మొద
లగు వారికి ప్రకృతమైనందు; బలమును గలిగించును. అనేక
చలమంది ఇందులకున బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినము
ఒక బుడ్డిని కొని బానిమోధుడు ఒకమారు పరీక్షింపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 ,, ,, ,, 2-0-0

జీవనము! ప రి మ ల ద్ర వ్య ము ల రా జు నవీనము!!

ఆటో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను సంతకాల ముండునట్టి ఆటోర్య
వాననయను కలదు. ఆటోకచోల్ సారాను మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాలి చొ
క్కాయ వైనగాని 2-రి చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నంబన
వనము మధ్యలోనుంటే యెంత గుళిమయిన వాననను అను
భవించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాననలు యే
వేనియండినా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క వానన ప్రాధా
న్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుము.
కల 1/2 (దాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0.8-0 } వి.సి. చార్జీ
,, 1 (దాము బుడ్డి 1-కి ,, 0.12-0 } రూ. 0.4-0
,, 1/2 అవునుబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.
ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
నెం 155, హమ్మమసీదు పిడి, శాంబాయ.

అ మృ తాం జ న ము

అన్ని నొప్పులకు పరమావధము

వెల న్యవ్వుము
తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లేకుండున
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును
నువానన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒకసారి పరీక్షించి
చూడుడు.
చక్కని డబ్బీతో
వెల రా ఆణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొరుకును.

అ మృ తాం జ న ము డి షో,

6, తంబు శెట్టి పిడి, మదరాసు. 109, ఫేరి రోడ్డు, పోస్టు, బాంబాయి

సంధి ఉత్సవము - ఆంధ్ర దేశము

పామిడి.

వాటికన్య సంఘమువారు పౌరశాసనము మొదలు...

కొవ్వూరు.

19 వ తేదీ సంధి ఉత్సవమున, కొవ్వూరు గ్రామ...

ఉంగుటూరు.

మా ఉంగుటూరు గ్రామములో 19-7-19 సం. తారీఖు...

రాజోలు తెలంగాణ

మాజై పుర రహదారి అన్ని గ్రామములందును విజయోత్సవములు జరుపుకొనుటగా నిర్ణయించబడినది.

అల్లవలూరు.

ఈ గ్రామము కల్లూరు జమీందారీకి ముఖ్యస్థానముగా నుండి...

శృంగవరపుకోట.

ఈ నెల 19 వ తేదీన సంధి మహోత్సవము యీ పురంబున జరుగదముగా తాలూకా డిప్యూటీ కలెక్టరు...

ముత్తూరు.

19-7-19-వ తేదీ సంధి విజయోత్సవము మా యూరియందు...

అచ్చటికి వచ్చియుండు పెద్దనువ్వులకు బీదలకు చక్కగా ఫలహారము లొసంగబడినది.

నిజాంపట్నం.

19-7-19 తేదీన, మా గ్రామమున శ్రీ ప్రభుత్వమువారికి జయము కలిగినందుకు రాజదంపతుల కుటుంబముతో గ్రామముం...

గంజాంజిల్లా దేవీదీ

19-7-1919 తేదీన గంజాంజిల్లా దేవీదీయందు సంధి యుత్సవము వైభవోపేతముగ జరుపబడినది.

అమలాపురము వార్తలు.

వైద్యునిగారియొక కిరణనాయిక బాధపడినదిని కొంచము మన శ్యాంతి వల్లి యుండవచ్చు యెడల తక్షణమే...

కాలమానము.

ఇచ్చట నీరువృద్ధి కొంచము వృద్ధి పడినది గాని చేలకు బొత్తిగజాలదు.

క్రొత్త ప్రామాణ్యము.

ఈ పురంబునకు చేరియున్న పేరూరు లోనకు సెకండ్రీ పాఠశాలను ఉన్నతపాఠశాలగా జేసినారు.

విశాఖపట్టణంజిల్లా పాలకొండ తాలూకా మంత్రిన గ్రామంలో 1919 సం. 10 జూన్ 1 తేదీన ఆంధ్రాభిమానులచే శ్రీ గణపతి పుస్తకభాండాగారము స్థాపించబడినది.

ప్రాథమిక పాఠశాలలు-ద్వంద్వద్వాధికారము

మనదేశమున మొత్తముమీద 5 గ్రామముల కొకపాఠశాలయైనను లేకపోవుటచే, ప్రాథమిక పాఠశాలలను ప్రతి యూరను నెలకొల్పి నేటి ద్వంద్వద్వాధికారమును దోరతము వారు తొలగించినగాని పాఠశాలలు ముందొనికి లాభాలవు.

ఈ నెల 18 దిన కత్రికలో జేట్టింటు చాంపీయన్, ఎమ్. ఆచ్యుతంగారిచే ప్రాశుబడిన వార్తనమాది తిని ప్రాశ్రయింతు జేట్టింటు క్లబ్బునకు పాలకొండ వారి నోడియంటు నిజముకాదని ప్రాముఖ్యతల ఆక్రమణ గానున్నది.

దిగుమతిదారులు ఎగుమతిదారులు కమిషన్ యేజెంట్లు. 1543

లియ్యూ, గోనెలు, మాట, ఆముదము, సెకర్కాయలు, ధాన్యములు కామధాన్యములు మొదలగు సరకులు, స్వదేశీస్తుల తరపున, సరాయిదేశీస్తులతరపునకు కొనుగోది నిక్రయించబడును.

Vitafer advertisement with product image and agent information: SPENCER & CO. LTD., MADRAS AND BRANCHES.

కలక్తరుగార్ల దర్బారు.

రాజప్రతినిధిగారు ఇచ్చిన వివరాల నిమిత్తము మదరాసు కలక్టరు, ఏ. ఆర్. లాఫుటను టౌటనుహామగారు నిన్ను కాయంకాలము పవ్యూవు కళాకాలా భవనమున దర్బారు గావించిరి. కళాకాలా భవనము మిత్రమండలి వతాకముల దీత ఆలంకరింపబడినది. ఇదివఱకు ఇట్టి సందర్భములందు ఇచట గావించిన దర్బారులకంటె ఆత్మత్సాహాయితో జరిగెను. సభకు జనుల సభ్యులు రాలేదు. గత వర్సరములవలె గాక ఈ వర్సరము విద్యార్థులు చాల మంది దర్బారుకు వచ్చుటకు నెలవొసంగబడినది.

దర్బారుకు గావించుట టౌటనుహామగారిట్లు చెప్పిరి: ప్రజావిషయములందు మీరేసిన సేవను గుర్తించుచు రాజప్రతినిధిగారు ఒసగిన వివరములను కొందరికి ప్రకాశించుటకు ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞపై ఈ దర్బారు గావించబడినది. ఈ క్రమమున రిక్రూటింగులో పనిచేసినవారి సేవను ఆమోదించుచు రెండుకట్టలకు ఒకరుడును. డి. బి. పి. త్యాగరాయ శ్రేష్ఠి, రా. బి. డి. కందస్వామి శ్రేష్ఠిగారు, రావుసాహెబు బి.టి.ప్రసాదాచార్యగారు, రావుసాహెబు, వి.గోపాలకృష్ణ ఆయ్యగారును వివరముల పొందుటకు దర్బారుకు రాలేదు.

వివరములను ఒసగుచు వీరియొక్క పట్టుకు సర్వీసును గూర్చి కృతజ్ఞతా ఉపన్వయించిరి.

రా. బి. డి. రంగాచార్యగారు
రా. బి. డి. రంగాచార్యగారు ఉపాధ్యక్షుడవలె తనకు వృత్తిగా సేర్పరచుకొనెను. లాకాలేజీనందు రెండుసంవత్సరములు అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరుగానున్న తరువాత స్వాయత్ వ్యాధి కృత్రిక వచ్చిరి. అంతసేపాడు కేసులలో గవర్నమెంటు వ్యాధివాదిగ పనిచేసెను. పేరు గాంచిన పొయ్యారడ మా కేసులో వీరు వ్యాధివాదులుగ పనిచేసిరి. ఈ కేసునందు మాత్రము ప్రభుత్వము వారియొక్క ప్రతికూలము వ్యాధివాదిగా నుండిరి. వై కేసులందు సర్ కంట్రీనాయరుగారికి జూనియరుగ పనిచేసిరి. చాలకాలము మునిసిపల్ కమిషనరుగ నుండి ఆప్రమానమును సేరమున ప్రజలవిశ్వాసమును (ఇండియను యూరోపియను) బడసెను. గొప్ప రాజకీయ శక్తి. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీకి ఉపాధ్యక్షుడనను, మహాజన సభకు కార్యదర్శిగను ఉండిరి. జిల్లా కాన్స్టేబుల్ అధ్యక్షులుగ నుండిరి. సేవనలు ఘంఠ, ఇండిస్ట్రీయల్ అసోసియేషనుకు ఉపాధ్యక్షులుగను, ఇండియా బ్యాంకింగ్ కొంటకాలము డైరెక్టరుగను, మదరాసు సెంట్రలు ఉర్దూ బ్యాంకుకు గవర్నరుగను మొదలగునవి, విజ్ఞాన టెక్నికల్ పాఠశాలయొక్క సభ్యులుగను, మదరాసు సిటీ కో వాతరేలేవు బ్యాంకింగ్ అధ్యక్షులుగను ఉండిరి. కో వాతరేలేవు కాన్స్టేబుల్ అధ్యక్షులుగ నుండిరి. గొప్ప కేసులో మధ్యస్థులకు నుండిన ముఖ్యముగా తిరువల్కేజిలోని హిందూమహమ్మదీయ కలహములలోను బ్రాహ్మ సమైక్యతలోను మధ్యస్థులకు నుండి సహాయము చేసెను.

రా. బి. కోమలగారు.
రా. బి. ఎమ్. సి. కోమల ఎమ్. ఎమ్. ఎస్. గారు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయముల వైద్యకాశ్రమమునకు కృతార్థులైన వీరి 1887 వత్సరమున ప్రభుత్వోద్యోగమున చేరిరి. కాలికాలముననే 1891 వత్సరమున మదరాసు జనరలు ఆనుకట్టికి పంపబడిరి. ఇచట 1900 నుండి వరకు పనిచేసిరి. ఆ వత్సరమున మెడికల్ కాలేజీలో అసిస్టెంటు కెమిస్ట్రీ ప్రొఫెసరుగా నియమింపబడిరి. ఆయుర్వేద, యూనానియనులను పరిశోధించుటకు ప్రత్యేకముగ ప్రభుత్వమువారిచే నియోగించబడినది. కోమలగారు గొప్ప ప్రేమసను. సేను కీర్తి చాల కాలమునుండి ఎరుగుదును.

రా. బి. రాముని మీననగారు.
రా. బి. కె. రాముని మీననగారు 80 వత్సరముల క్రిందనున్న దాక్టరు బోర్డుగారి విద్యార్థి. సమాప్తయనమునకు నిషేధము విశేషముగ పాటించుచు సుయమున కేంబ్రిడ్జికి వెదలిరి. దాక్టరు బోర్డుగారు డైరెక్టరు ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షను ఆయనవద్దకు వీరు వెనెడెన్నీ కాలేజీనందు అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరుగ నియమింపబడిరి. వీరు కళాశ్రమమునకు ఉపాధ్యాయులుగ నుండిరి. వీరు గుణమును ప్రభుత్వము వారు గృహించిరి. ఇండియను విద్యాకాళిలో చేర్చుకొనిరి. విశ్వవిద్యాలయపు సిండికేటు మొదలగు 12 వత్సరములుండి. బుద్ధి విశేషమువలన గొప్ప పేరు వడసెను.

రావుసాహెబు గోవిందరాజులునాయుడుగారు.

రావుసాహెబు ఎమ్. గోవిందరాజులునాయుడుగారు 1888 వ సంవత్సరమున మదరాసు మెడికల్ కాలేజీలో చేరిరి. వీరు ఆనేక జిల్లాలలో ఉద్యోగముచేసి, కుదకు మదరాసు కార్పరేషనులోని కానిటరీకాళిలో ఉద్యోగముచేసిరి. 1904 నుండి జనరలు ఆనుకట్టికి బదలాయించబడిరి. ఎక్స్ట్రేను పనిలో వీరికి చాల ఆనందము వలెననిది. దేవరమాను వెదలి తెలియించు ఆయిరి. మెడికో-ఎలక్ట్రీక్కు శాస్త్రమున ఈ రాజధానియందు ప్రవీణులుగ పరిగణింపబడిరి. వీరిగుణములను గ్రహించి 1919 డిసెంబరు నెలనందు సివిలు అసిస్టెంటు సర్జనుగ్రేడుకు ప్రోమోటుచేసిరి. 86 వత్సరములకు ఉద్యోగ రథమును నెలవేర్చి గౌరము, విశ్వాసమును పొందిరి.

రావుసాహెబు గంగానవల్లి శంకర రావుగారు.
1888 సంవత్సరమున మార్చి 25-న తేదీన కడప కలక్టరేటులో 15 రూపాయలు గుమాస్తాగా ప్రవేశించిరి 1908వత్సరమునకు కడప హుబ్బారుకరస్తాదారుగ నుండిరి. 1915 సంవత్సరమున మార్చి నెలలో రిటైర్మెంట్ తొలగించుటలో నూపరింపబడిరి. సెంట్రలైజు నెలలో కోర్టు ఆఫ్ వార్డుకు ఆఫీసుకు మేనేజరుగనుండిరి. 1918 సంవత్సరమున రిటైర్మెంట్ తొలగించుటలో అసిస్టెంటుగ నుండిరి. దీర్ఘదర్బారు జరిగినప్పుడు వీరికి వెండిపతకము ఒసగబడినది. రాజభక్తికిని, సామర్థ్యమునకు ఈ వివరములు ఉపయోగపడెను.

రిక్రూటింగు చేసినవారిని గుర్తించుట.
జిల్లా అసిస్టెంటు రిక్రూటింగు ఆఫీసరుగనున్న పెదరాగారికి సర్వశిక్షలు ఒసగబడినది.

కృష్ణాజిల్లా డిప్యూటీ కలక్టరుగానుండిన ఏ. ఆప్పారెడ్డిగారు రిక్రూటింగులో పనిచేసినందులకు భుజబందు నిచ్చిరి.

కా ఆఫీసులో ఇన్ కమ టాక్సు ఆకౌంటెంటుగా పనిచేసిన టి. ఆర్. ఏకాంబరముగారికి భుజబందు ఒసగుచున్నాను.

ఈ భుజబందులను, సర్టిఫికేట్లను పొందిన వటుంబముల వారు, యుద్ధసమయమున బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు సైనిక సహాయము చేసినందున గర్వముగనుండుచు వీరికే గాక వీరివంశజులకు కూడ గర్వముగానుండును. మిరందరనునవచ్చి ఈసభ నలంకరించినందులకు మందము లర్పించుచున్నాను.

దర్బారు పూర్తి అగుటకు పూర్వమే రా. బి. డి. రంగాచార్యగారు కలక్టరుగారిని పుష్పమాలాలంకరించెనీరి.

శ్రీరాము వట్టాభిషేక మహోత్సవ పత్రిక:—శ్రీచెన్నైపురి శ్రీచెన్నైకేశవ పెరుమళ్లు సన్నిధి తోచేరిన శేవరాజమొదలి వీధిలోయుండు వక్రతులగు మీను గడచిన మాస సంవత్సరములుగా మన జార్జి చక్రవర్తిగారి జయప్రదమును ఉద్దేశించి అమావాస్య పుణ్యకాలమున శేలపు దినముగాగని నాటిసాయంకాలమున శ్రీమాణ్ అమరంబేను వేలాముధ భాగవతులచే వై శేవరాజ మొదలి వీధిలో శ్రీమద్రామానుజ కాలక్షేపమును పంపించుచురాగా మాయశ్రే రాజభక్తిగల మధురజనిలి వ్యాపారులు మరాటు వక్రతులును మరెన్ని యితర వక్రతులును వై అమావాస్య పుణ్యదినమున రహగాగని శ్రీమద్రామానుజభా శ్రవణులగుచుండిరి. శ్రీరాముని యజ్ఞగ్రహంబున కుభముగా మనజార్జిచక్రవర్తిగారు జయప్రదమును గొప్పయచేత ఈ సిద్ధార్థివారు సంవత్సరము అడినెల 11 తేదీకి సరియగు 1919 సంవత్సరము జూలై నెల 26 తేదీ శనివారమునాటికి శ్రీరామవట్టాభిషేక మహోత్సవము జరుగబోవుచున్నది గాన యీపత్రికను వీక్షించిన భక్త జనులందరు నాటి పుడయును 8 ఘంటలకు జనుకు తిరువీధి పురపాటునను సాయంకాలము 5 ఘంటలకు జరుగు శ్రీరామవివాహ మహోత్సవమునకును తదనంతరము జరుగు వట్టాభిషేక మహోత్సవమునకును అవైకాలక్షేపమునకును అటువీట్లు భాగవతులకు వారిని అనుసరించినవెతక పాటకులు మొదలగువారలకును రాశ్రీ ప్రాకారము అపిషియల్ రెవరీ మ-రా-రా-శ్రీ, వీ. మాళిబాబుజీవల్లె బి.వి.ఎల్ వారిద్వారా జరిపించు సన్మానములకును విజయముచేసి ఆనందించి శ్రీదేశికచక్రవర్తి కొమారులగు శ్రీరాములవారి కృపకు పాతులగుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

వై కుభదినమున ఉదయం 10 ఘంటలకు వైగా శ్రీచెన్నైకేశవ పెరుమళ్లు సన్నిధిలో బ్రాహ్మణులకు తదియారాధనయును సదరు శేవరాజమొదలి వీధిలో ఉదయం 11 ఘంటలకు వైగా 1000 వీదకు అన్నదానమును జరుపబడును—శ్రీచెన్నైపురి శేవరాజ మొదలి వీధి వక్రతులు.

సానికవార్తలు

సంగీతసభ తిరువల్లి కేంద్ర:— నెం 1 కంకలూ చలశ్రేణివీధి తిరువల్లి కేంద్రంలో సాయంత్రం 4-15 ఘంటలకు జూలై నెల 27 తేదీ ఆదివారం విజయనగర సంస్థానవందేతి వీణ వెంటరమణదాసుగారిచే వీణ కచేరీ జరుపబడును.

చింతాద్రిపేట సత్కాలక్షేపసభ:— చింతాద్రిపేటలోని 98 అయ్యమొదలి వీధిలో 27 తేదీ ఆదివారం సాయంకాలము 8-30 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ శతగోపాచార్యులగారిచే "విభీషణ శరణాగతి" గూర్చి కాలక్షేపము గావించబడును.

లేబరు సంఘము, పెరంబూరు:— ఈ సంఘమువారిసభ పెరంబూరు భారత్కులో సాయంకాలము 4-15 గంటలకు జరుగును. కృష్ణాజి సారివీక్షిత్ గారధ్యక్షత వహించును. మ. రా. శ్రీ చిదంబరం పిళ్ల, వారిసర్వోత్తమరావుగార్లు, తిలక్ గారి జీవితము గూర్చి ఉపన్వయించును.

సర్ శంకరకనాయకుగారు:— వీరు నిన్నటిదిన సాయంకాలము బొంబాయికి పయనమయిరి. ఆక్రడనుండి అంగక్షేపమునకు వెదలెదరు. గా. బి. యశ్. శర్మ, టి. రంగాచార్యులు, కస్తూరి రంగయ్యంగారు, మొదలగువారు నెంట్రీల్ ప్రేమనుయోద్ధకు వెదలిరి. రయిలు కలుసుచున్నపుడు, ఆక్రడ నున్న వారు వార్షికుల గావించిరి.

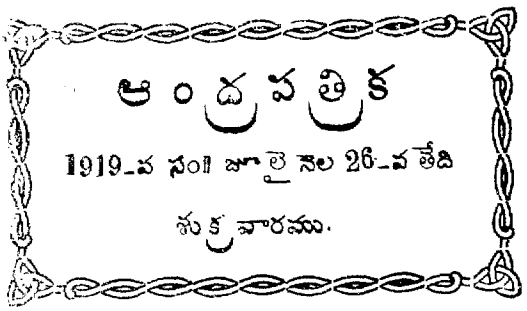
శ్రీభగవత్ తత్వబోధిని సభ:— ఈ సభవారి యజమాన్యము క్రింద రాబోవు ఆదివారం తెల్లవారి 7 ఘంటలకు థియాలజీల్ స్కూలులో గీతాసంగ్రహపాఠ్యమును బ్రహ్మశ్రీ పండిత టి. లక్ష్మణాచార్యులవారివల్ల ప్రవచన చేయబడును. మొదలునుండి వినుటకు ఆకాశము లేవారల కిదియేమంచి తరుణము.

తంతివార్తలు:— ఇంగ్లాండు భారతదేశముల నడుమవచ్చుచు బోవుచున్న తంతివార్తలపై వార్తాకర్తలవలె తొలగింపబడినను, యీ దేశమునుండి యితర విదేశములకు బంతుకు తంతివార్తలు పంపువారు నవ్వును భరించు మరెటుమీదను, ఆయాదేశ ప్రభుత్వములు వార్తాపరిశోధనమునకు చేయనియమముల సంగీకరించువద్దని మీదను తంతివార్తలములో స్వీకరింపబడును.

గొ. మోగారు:— దక్షిణ ఇండియాలోని మహమ్మదీయుల తెల్లను సర్ శంకరనాయకు గారి స్థానమున గొ. మోగారిని సామ్రాజ్య కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుగ నియమించినందులకు సంతసించుచు, యీ నియామకము:కు శ్రీమెచ్చుపర్వ ప్రభుత్వగారికి తమకృతజ్ఞతా పూర్వక మందముల నర్పించుచున్నారని దక్షిణఇండియా ఇస్లామియాసమితికి గౌరవనీయ కార్యదర్శులగు మహమ్మదు ఉస్మానుసాహెబుగారు రాజప్రతినిధికి తంతివార్తనంపుచున్నారు.

మదరాసు పెరిపు:— ప్రస్తుతము మదరాసు పెరిపుగకున్న సర్ విలియము బియర్నెల్ గారు విశ్రాంతికి ఆంగ్లా దేశమునకు బోవుచున్నాడు. కాన వారు తమ పదవిని రాబోవు నెలలో వదిలి వేసెదరు. వీరి స్థానమున పర్షియను కాన్సులుగనున్న ఖాను బహమూదు మిర్జాఅబ్దుల్ హుస్సేనుగారు నియమితులగుదురు. వీరు మాల్దీయసు రంగూను కట్టణములలో 80 వత్సరముల వర్తకులుగనుండిరి. కొంతకాలము బర్మా కాసన సభాసభ్యులుగ నుండిరి. వీరికప్పుడు మదరాసులో ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటుగను, ప్రకటన సంఘసభ్యులుగను యున్నాడు.

జిల్లాబోర్డు రైలుమార్గములు:— 1919 ఏప్రిలు 8 తేదీ మదరాసు కాసనసభలో గొ. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారిచే జిల్లాబోర్డు రైలుమార్గములు కృద్ధి చేయుటకై యుగపాడింపబడిన రిక్రూనచర్చను చర్చించి మోచింపబడినదని జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు కోరబడిరి వారికి తోచిన ప్రాజెక్టులను తయారుచేయుటకు వీరు ప్రార్థితులు. ఆర్థిక, పారిశ్రామికపరిస్థితు లనుకూలముగనుండినతోడనే యీవనిని ప్రారంభించుటకు వీలగు నటుల యీస్కీములను కంపు టవరము అని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

క్రూరసంఘపు నివేదికము

II

వంకరేంద్రులూ; అంతరించేయటా?

కార్యదర్శిసభను అంతరించ జేయవలయునా సంస్కరించవలయునా అను విషయమును, క్రూరసంఘమునా రాబోయింది. అంతరించ జేయవలయునా లేదో, సభ్యులెల్ల రభిప్రాయపడిరి గరిష్ట సంఖ్యాకులు కార్యదర్శి సభ బహు సలహా సంఘము నేర్పడున వలయునని, సూచించిరి. బాసుగా రింగుల కంగీరించ లేదని, నిర్ణయము వివరించి యుంటిమి. కార్యదర్శి సభ యంతరించువరకు, సలహా సంఘము బహు అసభయే కొనసాగుచుండ నలెనని, బాసుగా రభిప్రాయమిచ్చిరి. భిన్నాభిప్రాయమును ప్రచురించిన సర్ జేమ్సు బ్రూనెటుగారు "సంస్కరణపు చట్టము కార్యదర్శి సభను 12 వత్సరములవరకు మాత్రమే నిలిపి యుంచవలెను. 12 వత్సరములకు పిమ్మట జరిగెడి విచారణలో, సభను తీసివైచు విషయమును నిర్ణయింపవలెను. కార్యదర్శి సభ యింకను నిలచియుండవలెనని దలచుచో, దానిని మరి కొంతకాలమువరకు నిలిపియుంచవచ్చును. కాని, సభయొక్క అవసరమును నిరూపింపవలసిన బాధ్యత దానిని సమర్థించు వారి పై నుండ గలదు. కార్యదర్శి సభతో నవసరము లేదని తేలుచో, అంతటితో నా సభ యంతరించునని వ్రాసిరి. ప్రొఫెసరు కీత్ గారు, కార్యదర్శి సభ యంతరించ వలయుననియే, యభిప్రాయ మొస గిరి. ఆ సభ యంతరించి సలహా సంఘముగ తిరిగి యవతరించుటకు వారేమాత్ర మంగీకరించుట లేదు. సలహా సంఘము నేర్పరచుటచే, కలిగెడి నష్టములను బాసుగారెలుల దెలిపిరి విడివర కుదహించియుంటిమి. ప్రొఫెసరుకీత్ గారు దెలిపినట్లు, సలహా సంఘపు గౌరవము త్వరలో నశించును. సమర్థులగు భారతీయులెవరును దానిలో జేరుట కిచ్చగించరు. అట్టిసంఘము, కళావిహీనమై నిర్జీవముగను, నిపుణులగువారి సలహా కావల సినయడల, సంఘము వెలుపలనుండి సులభముగ సంపాదించవచ్చునని, కీత్ గారు సూచించున్నారు. కార్యదర్శి సభను తీసివేయవలసిన యెడల, ఆపని ఎప్పుడు జరుగవలయును? కీత్ గారిటుల సమాధాన మొసగుచున్నారు.

"సభ ఏక్షణమునం దంతరించవలయునో, యిప్పుడే నిర్ణయించుట పాడిగాదు. సభాయతులగు సార్వభౌములు అనుభవముబట్టి సభాంతమును నిర్ణయించు నటుల ఏర్పాటు జేయవలయును. నాయూహాప్రకారము, సంస్కరణ విధానము బాగుగ కొనసాగుచున్న తరుణమునందీ కార్యమునకు గడంగుట; జేయస్కరము, సంస్కరణములు అమలులోనికి వచ్చెడి సందర్భతరుణమున, కార్యదర్శికి ఇండియా ఆఫీసులోని సభ్యుల తోడ్పాటు ఉను. హిందూజాతమున పెంపొందెడి పరిస్థితు లోకదేశ ప్రతికూలముగ పరిణమించుచో, సభాంతమును కొంతకాలమువరకు నిలిపియుంచవచ్చును."

ఇండియా ప్రభుత్వసంస్కరణము : కార్యదర్శిసభ భూపేంద్రనాథబాసుగారు దత్తు, మిగిలిన సభ్యులెల్లరుడ, కార్యదర్శిసభను వెంటనే దొలగించు విషయములో భీతి జూపుచున్నారు. గరిష్ట సంఖ్యాకులు సభాంతము గోరుచున్నను, కార్యదర్శిసభ జేయుననిని సలహాసంఘము మూలమున జేయింక నెంచుచున్నారు. బ్రూనెటుగారు యింకొక 12 వత్సరముల బాటు యిచ్చుట సంఘము నే నిలిపి యుంచి, పిమ్మట దొలగించిన బాగుండునని తలచుచున్నారు. ప్రొఫెసరు కీత్ గారు, సంస్కరణములు బాగుగ కొనసాగువరకు సంఘమును నిర్మూలించుట యుక్తముగ నుండదని తలచుచున్నారు. ఏ రెల్లరకు గల భీతికి కారణము లేక బోలేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమునందు గూడ యాసమయముననే స్వపరిపాలనము ప్రవేశపెట్టబడుచో, రాష్ట్రప్రభుత్వపు వ్యవహారములలో ఇండియా ప్రభుత్వము తరుచుగ జోక్యము తీసికొనబడదు. అటులనే, ఇండియా ప్రభుత్వ వ్యవహారములలో ప్రభుత్వకార్యదర్శి విశేషముగ జోక్యము కలుగజేసికొనవలసిన యవసరముండదు. మాంటుఫర్డు నివేదిక గ్రంథ కర్తలు తెలిపినట్లు, పరిపాలనాధికారము ప్రజల కరమయిన కొలందియు, పై వారల యధికారము తగ్గుట యవసరము. ఇదియే రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యపు ముఖ్యసూత్రము. ఇండియా ప్రభుత్వము గూడ ప్రజలకు బాధ్యత వహించుచో, ప్రభుత్వ కార్యదర్శి యధికారము సహజముగ తగ్గి పోవును. వారి కప్పుడు కార్యదర్శి సభతో గాని, సలహా సంఘముతో గాని నిమిత్తముండదు. ఈ సంగతిని, విచారణసంఘపు గరిష్ట సంఖ్యాకులు గమనింపక పోలేదు. "ఇండియా ప్రభుత్వము, చట్టము ననుసరించి ప్రజాప్రతినిధి సభకు బాధ్యత వహించుచో నెట్టి యిబ్బందియుండనేరదు. కాని, అట్టి సంస్కరణమును ప్రసాదించు నుద్దేశము లేదని, మనము గ్రహించవలసియున్నది..... ఇండియా ప్రభుత్వ నిర్ణయమును కార్యదర్శియొక్క డేక్రొసివేయవలయు నెడల, పరిపాలనానుభవమును నిరాకరించిన నిందకు వారు పాత్రులగువలసి వచ్చును. అందుకొరకై వారికి వలయు నపుడెల్లను సలహా నీయగల సంఘము నొకదాని నేర్పరచెడ"మని వారు నివేదికమున వ్రాసిరి. మాంటుఫర్డు నివేదిక గ్రంథకర్తలు, ఇండియా ప్రభుత్వమున బాధ్యత నెంతమాత్రము ప్రవేశపెట్టుటకు వీలులేదని స్పష్టపరచిరి. బిల్లులో గూడ నీ విషయమై ఎట్టిచూపు గావించబడలేదు. ఇండియా ప్రభుత్వ సంస్కరణమున కేర్పాటు లేకుండ, ఇండియా ఆఫీసు సంస్కరణమునకు బూనుట లాభకరము గాదని, దూరమాలించు వారెల్లరును సులభముగ గ్రహింపగలరు. క్రూరసంఘమువారు గూడ, యా సత్యమును గ్రహించిరి. కాని, ఇండియా ప్రభుత్వ సంస్కరణమును ప్రతిపాదించుట వారిపని గాకబోవుటచే, లోప భూయిష్టముగ సూచనలను కొన్నింటిని వారు జేయవలసి వచ్చెను.

సంస్కరణ సూచనలు

అయినను, ఇండియా ప్రభుత్వ సంస్కరణ విషయము ససలే విడదీయవలయుట వీరికి వీలుగాక బోయెను. స్వపరిపాలనా బాధ్యతను ఇండియా ప్రభుత్వములో ప్రవేశపెట్టవలయునని, వారు నిష్కర్షగ సూచింపక బోయినను, కొన్ని సంస్కరణ సూచనలను మాత్రము వారు గావించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, శాసననిర్మాణ సభవారి నిర్ణయముతో నేకిధించుచో, ఉభయుల నిర్ణయము

కొనసాగి తీరవలయును. ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారపు డుజోక్యము కలుగజేసికొన గూడదు. ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారి యంగీకారము బొందకుండ, మిక్కిలి యవసరము గలిగినపుడు తప్ప, ఏబిల్లును గవర్నరు జనరలుగారు సర్టిఫైజేసి, ప్లేటు కొన్ని లుకు బంతుగూడదు. ఏ శాసనమయినను, శాసన సభలోని గరిష్ట సంఖ్యాకులగు అనధికార సభ్యుల యంగీకారము బొందియున్నచో, శాంతికిని, సుఖరిపాలనమునకును, తనకుగల బాధ్యతకు భంగము కలుగునని దోచిన దత్తు, కార్యదర్శి ఆశాసనమును నిరాకరించుటకు వీలు లేదు. ఇట్టి సూచనలు, శాసన సభవారి కెక్కుడు వలుకుబడి గలుగుటకు తోడ్పడును గాని, స్వపరిపాలనా బాధ్యత నొసకబాలవు. సర్ జేమ్సు బ్రూనెటుగారు, ఇండియా ఆఫీసు సభ్యులను, సివిలు సర్వీసు యుద్యోగియునైనను, స్వాయత్త ప్రజా యత్త శాఖావిభజనమును ఇండియా ప్రభుత్వమున గూడ ప్రవేశపెట్టవలయునని గోతుట సమాజసముగ నున్నది. ఇందుకొరకై వారొక ప్రత్యేక విధానమును తయారుజేసిరి. కాని, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునందు వలె, ద్వంద్వపాలనా వ్యవస్థిని యథావిధిగ ప్రవేశపెట్టుటకు వీరికి వీలు గానింపలేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమునందు, బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టుటకు వీలులేదను సంస్కరణ గ్రంథకర్తల నిశ్చయము వీరి మార్గమున కభ్యంతరముల గల్పించుచున్నది. అయినను శాసన సభవారి యిష్టము ననుసరించి, ఇండియా ప్రభుత్వము నడుచుటకు కొన్ని ఏర్పాటులు సూచించ బడినవి. ప్రజాభిప్రాయము కొనసాగవలసిన అఖిలభారతీయ శాఖలను (బి) గ్రూపు క్రిందను, అధికారుల వశమునం దుండెడి శాఖలను (ఏ) గ్రూపు క్రిందను, బ్రూనెటుగారు విభజించిరి. ఈ విభజనము రాష్ట్రప్రభుత్వముందలి ప్రజా యత్త స్వాయత్త శాఖా విభజనమునకు సరిపోవుచున్నది. రెండు గ్రూపులక్రిందను వీరేర్పాటైన శాఖలు సంతృప్తికరముగ లేవు. ప్రజా యత్త శాఖలో ఎక్కుడు శాఖల నింకను జేర్చవలసియున్నది. వీరి ఏర్పాటు ప్రకారము, స్వాయత్త శాఖలలో, బిల్లులను ప్రవేశపెట్టునపుడు ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారి యనుజ్ఞను ఇండియా ప్రభుత్వము నుండు బడయవలసి యుండును. సర్టిఫికెట్టు వద్దతి నవలంబింపవలయునో లేదో, గవర్నరు జనరలుసభవారే నిర్ణయింతురు. బడ్జెట్టును శాసనసభవారు విమర్శింపవచ్చును గాని, దానిపై ప్రాటు జేయుటకు వీలుండదు. ఇక ప్రజా యత్త శాఖల విషయమై బిల్లుల ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారి అనుజ్ఞతో నిమిత్తము లేదు. శాక్వనులేనిది, ఇండియా ప్రభుత్వము సర్టిఫికెట్టువద్దతి నవలంబింపగూడదు. కొంత పరిమితికి లోబడి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారికి గాని, శాసనసభకుగాని తెలుపకుండ ధనమును వ్యయపెట్టవచ్చును. ఆపరిమితికి పైబడిన వ్యయమునకు బడ్జెట్టును తయారుజేసి, ప్రభుత్వము వారు శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టవలయును. శాసనసభవారి ప్రాటులప్రకారము, బడ్జెట్టు కొనసాగవలెను. శాసనసభవారింగీకరించెడి వ్యయమును, ప్రభుత్వ కార్యదర్శికి తెలుపుచుండవలెను. ఇందును బట్టి ప్రజా యత్త శాఖలలో శాసనసభ కామవ్యయాధికార మీయవలెనని, బ్రూనెటుగారు గీకరించుచున్నట్లుల స్పష్టము. ఈ యధికార ప్రదానమే, స్వపరిపాలనమునకు మూలాధారము. పరిపాలన విషయములలో మాత్రము శాసన సభకు

సలహానొసగు సధికారము మాత్రమే గలదు. బ్రూనెటుగారి విధానపు వివరముల నింకను విపులీకరింపవలసిన యగత్యములేదు. ఇండియా ప్రభుత్వ సంస్కరణావశ్యకతను వారు బాగుగ గ్రహించిరనుట మాత్రము తేటతెల్లము. ప్రొఫెసరు కీతుగా రీ విషయమై నొక్క వక్కాణింపకున్నచు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములలో ప్రజాధికారమునకు నష్టము కలుగకుండుటకు తగిన ఏర్పాటుల సూచించిరి. వాటినిగూర్చి రేపు చర్చించెదము.

వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యము

వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యము, స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యముతో కలసి యుండవలెనని, కాంగ్రెసు సభవారు స్పష్టముగ గోరిరి. కాంగ్రెసు రాయ బారు లీ విషయమై ఆంగ్లేజీములో తేటపరచుచున్నారు. మితవాద రాయబారులు మాత్రమీ సంస్కరణ మంత ముఖ్యమయినది గాదని తలచుట మాత్రము వింతచు పురిగొచ్చుచున్నది. సర్ జేమ్స్ బ్రూనెటుగారు రలుల దలచుట లేదు. “హిందూదేశీయుల కోర్కెల ననుసరించి, వాణిజ్య స్వాతంత్ర్య సమస్య పరిష్కరింపబడని యెడల, సామాన్యాధికార నిర్ణయ మీ సమస్య ననుసరించి జరుగవలయునని, నిరంతరం దోషము ప్రబలును. ఈ సమస్య, స్వపరిపాలనా సమస్యతో బాటు సాధ్యమగునంతవర కేకకాలమునందే పరిష్కరింప బడనియెడల, స్వపరిపాలనా ప్రదానము చాలవరకు నిరర్థకమగును. సంస్కరణ ప్రవేశ సమయముననే, సార్వభౌముని ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశ వాణిజ్య సమస్యను విచారించి తగిన నిర్ణయము గావించుమని, బ్రిటన్ ముఖ్యమంత్రి యవసరి”మని బ్రూనెటుగారు స్పష్టపరచిరి. బ్రూనెటుగారు, భారతీయులతో బాటు వాణిజ్య స్వాతంత్ర్య ప్రదానావశ్యకతను నిరూపించుచుండుట సమ్మోదావహము. ప్రొఫెసర్ కీతుగారు గూడ యీ సంస్కరణ మవసరమనియే తలచుచు నిటుల వ్రాసిరి:

“హిందూదేశమునకు వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించవలయునో లేదో నిర్ణయించుటకు, బ్రిటిషు మంత్రివర్గము వారికి మాత్రమే అధికారము గలదు. కనడావలె, హిందూదేశము ప్రత్యేకముగ వ్యవహారములను నడుపుకొనుటకు గాని, అంతరంగిక వ్యవహారముల కట్ల సంపూర్ణ బాధ్యత వహించుటకు గాని, ఇక్కడ గలిగియుండునపుడు, వాణిజ్య స్వాతంత్ర్య మవసరమొకదా యను ప్రశ్న యుదయించనేరదు. ప్రస్తుత స్థితిలో, సామ్రాజ్యమునకును యితర దేశములకును గల సంబంధములలో సంఘర్షణ గలుగజేసెడి చర్యల కవకాశము లేకుండునటుల జూచుటకు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమున కధికార ముండవలెను. అయినను, అధినివేశ రాజ్యములకు వలెనే హిందూదేశమునకు గూడ కార్యావసరముగ వాణిజ్యవిషయములలో సమాన స్వాతంత్ర్య మొసగుట భావ్యము. ఈ స్వాతంత్ర్యమును, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారే సరాసరిగ ప్రసాదించవలయునుగాని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ద్వారా గావించగూడదు.”

కీత్ గారు, చరిత్ర బోధించెడి యపాధ్యాయుడగుటచే, రాజ్యాంగ విధాన నియమముల గూర్చి కట్టుదలజూపుట సహజమే యయినను, వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యము హిందూదేశీయులకు చేకూర్చవలయునని యంగీకరించుచునే యున్నారు. స్వపరిపాలనా సమస్యతోబాటు యిదిగూడ వెంటనే పరిష్కారము గావలయునని, భారతదేశ ప్రతినిధులు వట్టుబట్టి, కృతకృత్యులగుట భావ్యము.

పంజాబు శిక్షలు

ఆంధ్రుల కర్తవ్యము.

పంజాబు శిక్షలు ప్రజలను నిర్విణ్ణులను జేసినవి. మార్షలు లా ననుసరించి చేసిన విచారణలు వ్రాసిన తీర్పులు ధర్మశాస్త్రజ్ఞుల తీవ్రతీక్షణమునకు బాలైనవి. దోహదోపేతులకు వారు కోరిన న్యాయవాదులను నియమించు, కొనుటకు హక్కులేక పోయినది. నార్జనుగారు గవర్నరు జనరలు గారికి వ్రాసిన లేఖకు ప్రత్యుత్తరము పంజాబునందు మార్షలు లా ఉపసంహరింపబడిన తరువాతను చేరినది. ఈ లోపుగ నేరారోపితులకు శిక్షలు విధింపబడినవి. బ్రిటిషు పరిపాలకుల దండన సీతి కారవ హీనమగుచున్నదని నార్జనుగారు తెలిపిన భావమును పాలకవర్గము గ్రహించుట ధర్మము. డాక్టరు కిచులు సత్యపాలుగారు లాలాహరి కిషనులలుగారు రాంభుజదత్తుగారు గోవర్ధనదాసుగారు మొదలగు వారిపై నారోపితమైన దోషములను మార్షలు లా ననుసరించి యోచించుట యనుచితమని న్యాయ శాస్త్రజ్ఞుల నిర్ణయించుచున్నారు. శాస్త్రప్రమాణ మెటులన్నను నేరారోపితులకు విధించిన శిక్ష లతిఘోరములని విశదమగుచున్నది. హరితాళ సందర్భమున దితర ప్రాంతములందు జేయబడిన ప్రసంగము పంజాబునందును నాయకులు జేసిరి. హరితాళ సందర్భమునందు జేసిన ప్రసంగములకు ద్వీప తరవాస శిక్షలు సర్వస్వాపహరణము ప్రాణదనము ఘోరశిక్షలని యొప్పుకొనవలసి యున్న గోవర్ధన దాసుగారు ప్రచురించిన లేఖకు వడేండ్ల కఠినశిక్ష విధింపబడినది. లేఖను క్రిందిన వారికి లేని శిక్షను గోవర్ధనదాసుగారి భవించుచున్నారు. లక్షాధికారియైన హరికిషులలుగారు సర్వస్వమును గోలుపోయిరి. కుటుంబము నిరాధార స్థితియందున్నది. కిషను లాలుగారి కుటుంబమునకు సంభవిం దుర్దశయె ఇతర కుటుంబములకును పంజాబున సంభవించినది. పంజాబునందు ప్రజలకు గలిభయము పంజాబును జూచిన మదనమో: మాలవ్యాగారు మొదలగువారికి దెలిసియున్న కలకత్తాయందు గూడిన జాతీయ మహాసభ సంఘ సమావేశమునం దీ యుదంతము: మాలవ్యాగారు సభ్యులకు ప్రతికారని సభ్యు విచారవరపకులను జేసిరిని తెలియుచున్న గంధి మహాత్ముడును పంజాబులను తీవ్రముగ ఖండించుచున్నాడు. షమదశయంగు పంజాబు సోదరుల నాడ యుద్ధించుటకై భారతీయులందరును కడుట ధర్మమైయున్నది.

మాంటేగుగారు తెలిపిన విచారణసం: గూడకపూర్వము పుణ్యకాలమంతయును పోవునని తోచుచున్నది. చేయగలిగిన వెంటనే చేయుట యత్యవసరము. పక్రాత్తపాలకులు మాక్లగారుగారు కొంత న్యభావమును జూపుచు ప్రజారక్షణమును టకు బూచుకొనుట శ్లాఘ్యముగనున్నది. నను క్రీవీ కొన్నిసంఖ్యను న్యాయవిమర్శనన గినగాని మార్షలు లా చర్యల న్యాయములను స్థిరముచేయుట కవకాశములు క్రీవీ కొన్నిసంఖ్య న్యాయవిమర్శనమును జేచుటకు లక్షలకొలది రూప్యములు గావలసియును. ఈ ద్రవ్యమును సమకూర్చగల భార: భారతీయుల మీదను గలదు. కాంగ్రెసు కవి కలకత్తాయందు సమావేశమైనపు డాంధ్రప్రతినిధులు రూ 2000 లను నాంధ్రదేశమునుండి వసూలు

పత్రికల వ్యాసములకే భాషాంతరముచేసి వేయుచుండెడి వారు. ఇతర విషయములకు గూడ, నాంగ్ల పత్రికలనుండి యే భాషాంతరము చేసి వింపుచుండిరి. ఆయాప్రజలకు లభించు లక్షణములను వేరువేరు ప్రాయమున విశేషముల వ్యాసములు మిక్కిలికట్టుకు. ఇందులను విద్యార్థులు తేక భాషాపత్రికలను చూడెడివారుకాదు. తమకు కనిపించు సంగతులను తేనందున పల్లెటూరంతట మంత పత్రికలను దీసికొని యే వారుకాదు. ఈ కారణములను బట్టి ఆంగ్లవిద్యయుండు విరుదములు సంపాదించిన వారికే చిన్నతేఖను వ్రాసిన ఆయన యెంతయు తేకాభిమానిగ గణించ బడుచుండెడివాడు. ఆపత్రిక మర్యాదయైనదిగ భావించబడు చుండెడిది.

1901 సంవత్సరమున కృష్ణానదుల సభవారు కృష్ణా పత్రికను పక్షపత్రికగా స్థాపించిరి. కొండవేంకటప్పయ్య పంతులు, దానుకారాయణరావు పంతులు, మొట్టమొదటి సంపాదకులు. డి. ఏ. ఆనెన డి. ఎల్. పరిక్షలుకొన్నానై, ప్రముఖులుగ, విద్యార్థులుగను, ఎంచబడుచుండిన వారు తేకభాషాపత్రికల సంపాదక ధర్మమునకు బూనినవారిలో మనవైపుల పీఠే ధములు. వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు గుంటూరునకు పోవుంట్లు కృష్ణాపత్రికా సంపాదకత్వమును వదలలేదు. పీఠ, భాషావ్యాసములకు మాత్రమేకాదు. భూగోళము, చరిత్ర, కృతిశాస్త్రము, జ్యోతిషము, మున్నగు విషయములకుంబంధించిన భాషాంతరీకరణములు కూడ వ్రాసేవారు. త్రికను బహుసామర్థ్యముతో నిర్వహించుచు వచ్చిరి. అదేమి త్రమా, కృష్ణాపత్రిక స్థాపించ బడకుండదని చెప్పిన నేనీ, తమ 1902 సంవత్సరమున, నల్లపేటిపాడుగ నుండుటసంభవించి వేంకటప్పయ్యగారి యొక్క వట్టుదలవలననే కృష్ణాపత్రిక విడిచిపెట్టెను. తేనెయెడల నప్పటితోనే ఆంతరించి యును. ఈ పత్రికకు ప్రభుత్వమువారు సహ మెచ్చుకొని రు నేర్పుకొనకలసిన యూరోపియన్ ఉద్యోగముల కిది సహకారమునదని క్లాఫించిరి.

గ్రామ సంఘము.

ఆరోజులలో నాంగ్ల విద్యార్థులకును, గ్రామస్థుల సంబంధము మిక్కిలి తక్కువగనుండినది. ఆంగ్ల విద్యార్థులకు నాగరికులమనియు, తామె పండితులమనియు కొనుచు తక్కిన వారిని నిరసించుచుండెడి వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు ఆంగ్ల విద్యార్థులు. స్థులతో నెక్కువ వికటత్వముతో మెలగి వారి యభిప్రాయములను, మండల సభల ప్రయోజనముండ ప్పవలెనని. ఈ యభిప్రాయము నాచరణకు దెచ్చు ఒకటి రెండు వేసంగి కాలపు నెలవులలో గుడివాడ కాలో నుపవ్యాసములకు బయలుదేరిరి. ఆసంవత్సరము ముగియు. కాని, అంతకు పూర్వము డి. ఏ. డి. ఎల్. పరిక్షానైవారిలో నీ విధమున వట్టుకట్ట బోయి, లతో గలసి మెలసి, వారి కష్ట సుఖములను విద్యార్థులకు, పల్లెటూరివార్లకు నెక్కువ మోత్రిని లివవారిని గానమా.

చిన్న పత్రికలు

వేంకటప్పయ్యపంతులుగారు గ్రామములకుబోయి యును లిచ్చుటతోమాత్రమే తృప్తిపెంది యుండలేదు. స దారుల కుపయోగించు విషయములను తాము ను, నితరులకే వ్రాయించియు, చిన్న చిన్న పత్రికలను లను చూచించి యుచితముగా పంచి పెట్టించిరి. వీనిలో ఆల్లూ, మనోమృత్యువర్ణనలు, కలరా, మరవగ్గములు విషయములకు సంబంధించిన పత్రికలను రయితులు లక్లాఫించిరి.

సంస్కరణాభిమానము

భారతముగ మనలో తేకాభివృద్ధికి సంబంధించిన కుటుంబము సమానమైన అదరణము గలవారు మి గ నున్నారు. ఈ కొద్దివారిలో నొకరు వేంకట టులుగారు. వికలపులలో నుండుదీరినవారు తమ తేకసేవయుండు వినియోగించుట యుక్తమని తలచి వికలపులకు పునర్వివాహముచేయుట యుక్తమని తాభిప్రాయము. ఈ యుద్దేశముతో, యోగి శ్రీనివాస గారు బందరునకు! వచ్చినపుడు, శ్రీపునర్వివాహముల బంధించిన ఉపన్యాసముల నిప్పించిరి. శ్రీపునర్వివాహ య సామాన్య విషయములైనను అపుడు ఉపన్యాసము లయ్యు, సుపన్యాసములు వినుటయు నపరాధముగ నుబడుచుండెను. శ్రీనివాస కాశ్రీగారి ఉపన్యాసములు వరులో పెద్ద కట్టలమున పుట్టించినవి. వాద ప్రతివాద

ములు చెలరేగినవి. సంస్కరణాభిలాషులకు, సంస్కరణ విముఖులకు కక్షలు బయలు దేరినవి.

బహిష్కారములు.

ఈ తేదిలోనే బోడవరపు జగన్నాధరావు గారు వికల తూద్యానామును చేసికొనకలసి తెలియజేసిరి. వేంకటప్పయ్య పంతులుగారి వివాహము జరుపుటలో చాల ఉత్సాహము జూపిరి. జిల్లాసంఘము వారు కుభలేఖలకు మాత్రమేకాదు వివాహ నిర్వహణమునకును బూతుకొనిరి. వివాహము సలక్షణముగా జరిగెను. బందరు ప్రముఖులందఱు చాల ఉత్సాహమును, అభిమానమును గనుకలుచిరి. వివాహము ముగిసి నది. ఊరిలోని వైదికసభాధిపతులు, కుభలేఖలో సంతకములు చేసినవారందఱు నాచారితరస్కారము చేసినట్లు భావించి, యందఱు బహిష్కరించిరి పురోహితులవచ్చుట మానిరి. వారు పెట్ట గలిగిన భాగ లన్నియు బెట్టి, ఎన్ని భాగము పెట్టినను, ఒక్కమున వెనుక దీక్షలేను వేంకటప్పయ్యగారు తమసహజ దైవ్యముతో నిలువబడిరి. ప్రతిసభల నేర్పాటుచేసి, ప్రజాభిమానమును మరలప్పుటకు గాధము లగు యత్నములు చేసిరి. రామదాసుపంతులు వేంకటప్పయ్య పంతులు మున్నగువారు నియోగపురోహితులకు రప్పించి వైదికుల బహిష్కారమును, నిష్ప్రయోజనము గావించిరి. వేంకటప్పయ్యగారు దైవ్యముతో నిలువబడినది యిప్పుడే కాదు వెనుక విషవ చంద్రపాణిగారితో కలిసి తైలవక్త్య పదార్థములు భుజించినవా రెల్లరు బహిష్కరింపబడినపుడు, నిది యేవిధమున ప్రవర్తించిరి. బందరులో నిపుడు తైలవక్త్య భోజనములేకాదు. దృష్టి దోషములేని భోజనములుకూడ జరుగుచున్నవి. ఈవిషయమున వేంకటప్పయ్యగారి ప్రయత్నములు ముగివదగినవికావు.

ఆంగ్లోద్యమము

తేకమునందీ యుద్యమము ప్రారంభమైన తరువాత, దీప్రవాహమున బడినవారిలో ముఖ్యము వేంకటప్పయ్యగారు. పీఠ గుంటూరునకు బోయిసరయవారి సహా, ప్రముఖులగు శ్యామలవారులలో నొకరయి, మంచియార్జనము చేయుచుండిరి. దీనినంతయు, వేంకటప్పయ్యగారు ఆంధ్ర తేకపు నేతకై వదలిపెట్టిరి. ఆధునికాంధ్రులలో వీరియంతటి దైవ్యము చూపినవారు త్యాగముచేసినవారు మిక్కిలి స్వల్పముగ నున్నార. వీరినేను మనజేయుము గుర్తించుచున్నా రనుటకు, మనకానన నిర్వాణసభ్యులుగ నెచ్చుకొనుటయే ప్రబలనిదర్శనము. వేంకటప్పయ్యగారు, ఆంధ్రీయున మంచినక్త. వీరికి రవంత కోపము, ఉజ్రేకము కలిగినపిచ్చుటగాని, వారి స్వరము గంభీరయాతమును దాల్చును. అప్పుడు మాటకరువాత మాట, భావము తరువాతభావము దొడ్లితడును, కూటములతల్లివృద్ధును మునకు గ్రుచ్చుకొనును. ఆ తద లాలిత్వము ఆ వాక్యంధనము ఆహ్లాదకరములు. వేంకటప్పయ్యగారి కొంత కోపము గలదనుట నిశ్చయమే కాని, ఈ కోపము తుణుకుర మయినది. ఆ తుణుకుననే వారి యంతరంగమునుండి ఆపారమైన ప్రేమ వెలువడి వారిసహృద్యమును వారికనికర స్వభావమును క్రద ర్పించుచుండును. వేంకటప్పయ్యగారు మనజేకేవలై తమకే క్షిని తమధనమును తమప్రేమను భారాతముగ నొసగియున్నార. ఇట్టియుత్తమపురుషుని గోదావరి కృష్ణా గుంటూరు మండలముల ప్రతినిధిగ నెన్నుట వేంకటప్పయ్య గారిని గౌరవించుటగాదు వారి తేకక్షిని వారిత్యాగమును గౌరవించుటయే; మనయందఱుకు ప్రేమనుగు నాంగ్లోద్యమమువై మనకు గల భక్తి విశ్వాసములను బ్రకటించుటయే.

జూలై 25 ఆ. నారాయణరావు.

లియ్యము: గొప్ప సౌకర్యము:—జూలై 17 తేది ప్రకటనమునకు మార్కుగ, "తెదర్" నాకనైకన్న పెంగాలు దియ్యమును ప్రయోజనీకరింపకెట్లును తేకుండ 25 జూలై తేది మొదలు 28 తేదివరకు చెన్నరాజభూమిలో నే భాగమున కయినను మద్రాసునొప్పుకుండి రైలుమీద బంపవచ్చునని ఉత్తరపియబడెను. ఈసౌకర్యము 28 తేదికి పిమ్మట కొనసాగునదియు లేనిదియు, అప్పటి రైల్వేస్టేషి ననుసరించి యుండును. అని నివిలు సప్లయల డైరెక్టరుగారు త్రికటించుచున్నారు.

ఈ మాసాంతమున ఆంగ్ల తేకమునకు వెదలనున్న గా. డి. బి. పి. రాజగోపాలాచార్యుగారి స్థానమున ఆర్టింగుగ నొక కల్లాబోర్డు అనిధికారాధ్యక్షుని మదరాసు కార్యనిర్వాహక సభ్యునిగ నియమింతురని తెలియుచున్నదని మదరాసు మెయిలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

అంతా

చమురువి క యము.

అందను, చాత్రై 21:— (ప్రపంచమునందలి) ధనవలం
దదను వేరీ చముననంతను గుత్తచేయకుండ నిరోధించుటకు
చమురు వ్యాపారమును గూర్చి అధినివేశముల దొరతనముల
సహకారమును బడవిపనిచేయుటకు దొరతనము వారాలోపిం
చుచున్నారని కలవేగారు జనుచు గావింపజేసిన బదులు చెప్పిరి.

యార్జ్య-పైరు బొగుగనులు.

యొక్కమైన బొద్దుగనులను గూర్చి కన్నడీజోన్సు
గారు ప్రధానముగఁబ్రది కట్టించిరి. ౪౮ 24 గంటలలోను ఆచ
టిస్థితి చాల విషమముగఁమారిరి. నీళ్లుతోడువారును ఇంజను
కనివాండ్రును నూడ నమ్మిక్కట్టిరి. ఇందువలన చాలగనులు
ధ్వంసమగును 58 గనులలో నిపుడు పని
జరుగుచున్నదిగాని పనివాండ్రు చాలరు. 85 గనుల
లో నీళ్లుతోడు కని నిలచి పోయినది. 85 గనులలో నుద్యోగు
నీళ్లుతోడుచున్నారు 8 గనులలో నీకనిండిపోయినది ఒక
టిరెండు రోజులలో మరి 12 గనులలో నీకనిండిపోవును. ఇం
దువలన చాలవిషమస్థితి కలిగినది. కొన్నిగనులు క్వరలో నీరు
నిండుటవలన పొడగున. తక్కినవానిలో నిలువ నరకాకముంద
కుండ పోవును. ఈగనులనుండి పాలుకు 850 లక్షల టన్నుల
బొద్దు తీయబడుచుండెను. చాల పరిశ్రమల కిది ఆధారమైయు
న్నది. బ్రిటిషు జేకమాన పెద్ద బొద్దుగనుల ఆవరణలో యా
యొక్కమైన ఆవరణ లేదనది. కాన నీరు తోడుటకు నాకాదర
ముతోని వారిని దొరతనము వారసటికి కంపకునివచ్చినది.
(గొప్ప వార్షము) మిరి సుదర్శమున నేమి చేయదలచితిరి.
కనివాండ్రు మరల కని ప్రారంభింపగానే ప్రభుత్వమువారిచే
పంపుదినవారు విరమించెదరు. అంతవరకును దొరికనమువారు
గనులను కాపాడుటకు ఏర్పాటుచేసెదరు. సహాయము చేయు
గోరు వారి సందరినినూడ రక్షించెదరని కార్మిక మంత్రి గ
నుల కనివాండ్రకు వ్రాసెను. ఇండులకు ప్రత్యేకముగ పోక
కమిషనరు నచటికి కంపదలచితిరు. ఈ విషయమున నంద
రును సహాయము చేయవలెను. (వార్షము) గనులకనివాండు
చేసిన పనివలన వారి జీవనాధారములకు మూత్రమేగాక ఆమం
దలములోని వారందరి బ్రతుకు తెరువునకునునూడ భంగము
కలిగింపబడినదిని లాడుడు జారి గారు నుడివిరి.

సంధి పుతము.

జర్మనీ సంద్యప్రకాశం పరమా సంద్య ప్రకాశం రెండవ
సారి చదువుచున్నప్పుడు చాలచుండి చర్చింప సుస్థియుగా నుం
డిరి. జర్మను లియ్యలైన నన్ను మరవారమును నిర్ధారణచేయ
వలెనని. కలుజరుకు రెట్టకడేములలో దోచాని యందు
విచారణ చేయవలెను. లండను నగరమునందు విచారణ చేసి
నహా సాక్షిభూతి చూపుకారు మెప్పు ముండి యుండిరి.
విచారణ చాల గంభీరమునను నరేటోనాల్డు మెక్లీనుగారు
నుడిసిరి.

జర్మను దొంగతనము నుచేత రాధ మింపరించెనని కార్మి
కులకు నుంల్లాడుమగు ఎత్తుకము కలదుగాని జర్మను ప్రజల
లో కొందరికి నిధింపబడిన పరిహారము దుష్కరము గానోతునని
కార్మి కక్షివారు తలంచుచున్నాను. కాన జర్మనునే న నిర్బంధ
మైన కల్పాద్వికారము జర్మనులచేతనునే యుండగలదని ప్రధా
నమంత్రి స్పష్టపరచగలెనని కెక్కువారు నడిచిరి.

సంధిమరతులలో కార్మికులకు వర్తించువానిని కార్మికుల బాగుగా నుపయోగించుకొని ప్రపంచమందలి కార్మికులందఱును తమ స్థితిని బాగుపరచుకొనవలయునని బార్న్సును గాఢ నుడిచిరి. అన్ని సంఘములు కొంత కాలమునకు చురల సంస్కరింపబడుచుండవలెను. అటులే యీ సంఘమున కొంత కాలమైన పిమ్మట సంస్కరింపబడునని తలచెద నని రాబరన్ నెను ప్రభువు నుడిచెను.

లాడుదువార్లి గార క్రకంసనీయము. విద్వండు నిను
 యమున విల్బుకు నభావతి, జనరలు, నృట్టు గార్లనూచవల నను
 సరింపదగునని దెల్పెను గారు నుడివిరి యాద్వయనకు చిటిమ
 వారు వ్యయవరచినదనము సంకటిని జర్మకులవలన రాబట్టుటకు
 నిబంధన ముండవలెనని బాటమ్మే గారొక సవరణ నుపపాదించ
 కాదులొ కరుగరు దాని ననువదించిరి.

పారమెంటు సంద్ధి.

అందను, జూలై 21:— ఆర్థికమరతుల సమంజసముగ
లేకని అసంతృప్తి కల్గినను మొత్తముమీద శంభిమరతులను
పూర్ణమెంటువారు అంగీకరించిరి. మార్పులను గావించుట పా
ధ్యముగాదని అందరను ప్రశించిరి.

బిటిషు మంత్రివర్గము.

అంధుడు, జూలై 21:—పార్లమెంటు నిరాశునందు ప్రధానమంత్రి మంత్రివర్గమును మరల సంస్కరించును. బాల్ఫోర్ గార్డును విలివను ప్రభువు గారును మరికొందరును రాజీనామాలు నిచ్చెదరు. మరల వెనుకటివలెనే 12గురు మంత్రులు నియమింపబడుదురు.

ఎం. ఈ. రె లేనిమై ముగియుట.

అంధను, జూలై 20:— కంపెనీవారికిని రైల్వేకుని వారిద్ర జాతీయసంఘము వారికిని రాయబారములు జరిగిన పిదప ఈ కాన్ఫరెన్సు యిరువదారి నమ్మకట్టు చుగిసినది. వరకులను సమ్మెవార్లు పూర్తిగ అంగీకరింపకున్నను నూటికి 90 మంది వాటి నంగీకరించెదరు.

రే శ్రీనివాస ముగియుట.

అంధను, జూలై 21:— రైల్వేస్టేషనుకుగిరినది. నేటి నుండి రిషిల్లింగుల హెచ్చుతగ్గులు అచటలానికి వచ్చుటచే ప్రజలకునుకులగుచున్నారు. దీనిచే గనుల పనివాండు గూడ కృషివహించుచున్నారు. ఈ హెచ్చుతగ్గులవలన కనలన్నియు ఆగిపోవలసి వచ్చును. ఎరికిరి ఉద్యోగము లేకుండపోవును. రాక్షసిబాగు లేకుండుటచేసి సైనికులు అనేకవోట్లు ఆందోళనము గావించుచున్నారు. మాకు కావలసినది పనిగాని భవము గాదనిరి మాంచచ్చునవారు అంధను మీదికి బడుటకు నిశ్చయించుకొనినాని దొరతరమువారేమి చేయుగలరు ?

కామ్యముల అశాంతి.

అంధకు, జూలై 20:—యాళ్ళమై న గని తనివారల సమ్మెకట్టు చాల వికరీతముగ వ్యాపించెను. ఇప్పుటికి 2 లక్షల మంది సమ్మెకట్టి యున్నారు. వారిలో 50 వేల మంది తంపు చేయుటకును గనులు స్వక్రమముగ మండునట్లు చేయుటకును నిశ్చయించబడినవారు.

లివనూపూలు ఓడ వనివారల సమ్మెకట్టు.

లివరుపూలు రేవువద్ద ఉన్న నాకాశ్రమమునందలి మే
న, ఇంజనీయరులను ప్రాన్సులోని పరివారల వాంఛిత
యవలసినదను వాంఛి దిన్న గ సమైక్య ట్రికి.

రాక్షసి బాగు | పియమగుట

బోనర్రా గారి తీర్మానము.

అందఁక, జూలై 18:— రాక్షసిబాగ్గు హెచ్చింపఁ
లను గురించి బోసర్లాగా రొక మార్గమును జూపిరి. కాని గను
లసంఘమువారు దాని నంగీకరించకపోవుటచే రాక్షసిబాగ్గు
ధరను 6 పిల్లింగులకు హెచ్చించుట 21 లేదేమింటి జరుగునని
బోసర్లాగారు కామయ్యసభలో క్లయిన్సుగారికి ప్రయత్నితర
మొసగిరి. ఈ తీర్మానమును అందఁకును అంగీకరింపవలయు నని
గతుల పనివాండ్రే ప్రతినిధులు పనివాండ్రతో జెప్పబడు నిక
యించుకొనిరిని కామయ్యసభలో బోసర్లాగారు గ్రహించిరి.
ఈ విషయమును పరిష్కారముజేయుటకు ఆసనము గల్లునని
దొరతనమువారు అనుకొనలేదు. కాని రాక్షసిబాగ్గు ధరను
అనుకొన్న ధరతో సమానముగ విక్రయింపజూతుట అన
యకరముగ నుండు నను ఆర్థి రాయము మార్పు నుండలేదు.

యూర్యు-పైరు గనులు:

అందఱు, జూలై 21:— యార్క్కు మైరుగనులలో నీరు తోడ ఏర్పడుటవచ్చుటని పరిశీలించుటకు దొరకనము వారు నర్ ఎరిక్సన్ కిరీ గారిని నియమించిరి. జర్మనులు ఫ్రాన్సునా క్రమించి కరారువారిగనులను చూచినచో ముట్టలవలన నాగను లెట్లు ధ్వంసమయ్యెనో యిప్పుడు పేక్షించిన యార్క్కు మైరుగను లునుండ నట్లే ధ్వంస మగునని దొరకనము వారు తలంచు చున్నారు.

యూర్యుమెరులో సమ్మేకట్టు

అందన, చూరై 20:-- యాహ్నున్నేరు గనుల కవి
వాంప్రసమైక్కుట్టు వ్యాపించుచున్నది. 2 అక్షులమంది యింత
వంతు సమైక్కుటిరి. వారిలో 50 వేల మంది గనులలో నీరు

తోడును వానిని కాపాడుచుండువాడు. తిక్కనూరులో నాకల
కార్తికేయ శిల్ప సామర్థ్యాన్ని చూపుటకు నాకల సహాయ
దొంగనూరు (మేట్టు) యింజనీరును సూర సమీకరించి.

మానవజాతికి ఘనసేవ యొక్కయును కార్యము
దాదిగారికి నీవిల్ల కావ పతక మొసగుచున్నది.

హార్దింకములో జరిగిన పోటీ ఆటయందు ఇంగ్లాండు
వారు విజయములే జయపూర్వము గైకొనిరి.

డాక్టర్ నాయర్ గారి దహనము.

లండన్, జూలై 21 — గోల్డ్‌స్మిత్ దగ్గర డాక్టరు
 నాయకుగారు దమానము జేయబడిరి. పెంకటరెడ్డి నాయకు,
 మొదలియారు, రామా రాయణంగారు కవలపూర్ గార్లను సి డెన్
 హాముఁ డభ్యుత్సాహించి బంపబడిన పెన్సనాన్ గారను శ్రీకావ
 నాటికకు బోయిరి రెడ్డి నాయకుగారు నాయకుగారిని గురిం
 చి ముచ్చటించి యూరపీయను సంఘమువారును మదరాస్
 మొయిలు పత్రిక మున్నగు వారనేవలయు నాయకుగారి గౌర
 వార్థము పున్నయలల నంపిరి. వీరి ఆశ్రితులను ఇండియాకు డా
 క్టరు మినాన్ గారు బంపెదరు. కూచిపూరు మహారాజుగారికి
 జరిగినటుల నాయకుగారికి స్వార్థక చిన్నమును విక్రమించట
 మునని రెడ్డిగారు చూపించిరి

క రా-చీ రై లుబండి | పమాదము.

లండను, జూలై 20 — వెనుక కరాచీకుండి రైలుబం
డిలో జైల్లిన వైవిధ్యములతో కొందరు ఉష్ణానికృతవలన చనిపో
యిన విషయమున బాధ్యత వేచగు జవరలు సాగారి దీని మాం
ట్రాగూ గారు నుడివిరి. ఆ విషయమున సాగారు క్షేత్రంచన
లేకుండ వీరై నంతవరకు వైవిధ్యము సౌఖ్యమునకు వలయు
నేర్పాటుల నన్నిటినిచేసిరి. మరల దీనినిగూర్చి యిండియాలో
నే విచారణ చేసిన సాగారి కంటే వెస్ట్ మిన్ స్టర్ లిని శిక్షించవల
సి వచ్చుచు గాన యిండియాలో నట్టి విచారణ సరిపడదుగాని
యింగ్లాండు నందట్టి విచారణ జరుపుట కన్ని సౌకర్యములును
గలవు. మాఖ్యులగు సాక్ష్యులందరునుగూడ నవటనే యిప్పుడు
న్నారని యొక మాఖ్యుని లేఖనకు మార్చింగు సాష్టాపత్రికకు
వ్రాసెను.

సంఘ్యత్సవములు

అండ్రె, జూలై 21:— నుభాప్రకారము అండ్రెను నగరవాసులు తమతమవృత్తులయందు శ్రద్ధాశువులై పనిచేయుచున్నారని సంభుద్ధిగనములు అత్యంత వైభవముతో జరిగినవి. మొత్తము 10 లక్షల పానులు వ్యయమైనవని అంచనా వేయబడినది. తగ్గిపోయిన అల్లరులు ప్రమాదము లేకుండ జరిగెను. కాని ల్యూటిక్ దగ్గర మాత్రము నైసికుల ప్రార్థనలను పాటించి బోవుస్థానమున (పబ్లిక్ హార్సు) జేయనియకుండుటచే అల్లరులు జరిగినవి. పురమందిరము పరకు రానుపీతి జేయబడినది. చాలవరకు అక్షితులయడినది. తక్కిన తగ్గిపోయిన ఉత్సరము దివ్యముగ జరిగెను.

భాకు సేనాని

అంధుడు, కాతె 21:—సాక్షు నేనానిగాదు (ప్రాంసు) కు కుదురుమైరి. ప్రజలు మీరి జూచుటకు చేసేమే విచ్చేసిరి. జాబ్బి సాక్షుభావము (ప్రాంసు) బ్రతిమలవారలకు కలగజేసిన మెత్తికి వారి సెంతయు నులిందరి.

బిటిషు విమూనము

4-5

కోపేక్షపేగడ, జూలై 20:—పేరిక్స్బోరుకుండి
కోపేక్షపేగడకు 7½ గంటలలో బ్రిటిషు ఈ రివియూను
పోయెను. ఆదిత్యుడు పేర్నింగుపోక్కుకు బోవుచున్నది. ఫిన్సి
ను రిపబ్లిక్ ప్రభుత్వమువారి కడను ప్రత్యేక కార్య భారమును
వహించి బోవుచున్నది. కార్యాలయపు టువోగియు,
పేర్నింగు పోక్కులోనున్న బ్రిటిషు రాయబాగులకు సంజీవ
ములను, బండెనవార్తా పత్రికలను ఈ రివియూను గొంపోవు
చున్నది.

కష్ట కాలము

అదేమన, జూలై 19:—బర్హుడు సేవానిగారొ
 బరిగిసనిచున్నందున, అట్టి ప్రేమితుల సేవతోనూ,
 కారిమనూ నూర్చి వేల్పుముద్రరాజుగారు న
 తియ్యనూ వర్ణయముగల్గియు జూచెదవనా

నున్నది. కాని ఈ అయిదునందరూ నుండి జయప్రదముగ కాన్యభారము నిర్వహించ గల్గినట్టివి పాతల ఉత్సాహము ఈ కష్ట కాలమును గూడగడగలరు వీరి సహాయములే బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమును విశ్వవ్యూహమును విజయముతోను, కాపాడ గల్గుదును. పూర్వపు బౌద్ధత్వస్థితికి కొంతయంత జాలదు.

వాక్ రోమును.

లండను, జూలై 21:—15 వ తేదీగల ఏడవ సందేశము. రానుచున్నాడవద్ద ఒడ్డుపట్టిపోయిన వారోమనే అనుబంధ పట్టి ఇనుకలి నైలమీద నట్లనే పడియున్నది. వాయు భారము బాగులేదు. తుపానవచ్చునట్లున్నది. సమాధికరంగములతి తీర్పుగా నోడవై కలరుచున్నది. ఓడలోనికి కూడ చొరబడుచున్నది. చాల అపాయ నీతికలదున్నది. వెంటనే కొంత చక్కరనట పారబోసిగాని ఓడను సంగమిం చుట దుస్సాధ్యమని కెప్టెన్ తలచుచున్నాడు. ఓడ విడుదల దినది. దానియందలి నావికులు బ్రిటిషు ఎన్సెన్సు, వార్సురు మాను అను స్త్రీయగుట నున్నాడు.

ల్యూటనులల్లరి.

లండను, జూలై 21:—యధ్యమందు మరణించిన నైని తుల గౌరవార్థ మొనరింపబడు ఉత్సవమును జరుపుటకు హాక్ నీయచని పురపాలక సంఘమువారు నిరాకరించుట వలన అనేకసహస్ర సంఖ్యగల ప్రజ లెవరుబడి ల్యూటనువద్దకుండు పురమందిరము నెరించి తగులబెట్టి నే గూలద్రొసిరి. గుమారు 2 లక్షల 50 వేల పాపల నష్టము సంభవించియుండు నని మదింపు చేయబడినది.

ఇంగ్లాండు; మిత్రమండలి.

లండను, జూలై 21:—మిత్రమండలి సేనానుల గౌరవార్థము కార్తను హోటెలువద్ద జరుపబడిన విందులో జరిగిన నభివక్తలు మహారాజుగా రధ్యక్షతకు వహించిరి. వారు యువవ్యాసమునందు మిత్రమండలివారి యైకమత్యమును ప్రకటించి మార్షలు ఫాటగారిని చాల విశేషముగ పొగడిరి. ఫాటగారింతులకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు మిత్రమండలి వారి స్నేహ భావమును కొనియాడిరి.

మార్షలు పాగుగారి అస్వస్థత

లండను, జూలై 20:—ఈ రోగింపు నుగియునంతలో మార్షలు పాగుగారి కస్వస్థత కలిగినది. మోటారు బండిలో నింటికి తీసికొనివెళ్లిరి. పాగుగారికి జలుబుచేసినది. రాత్రి పాగుగా నిద్రపట్టినది. ఇప్పుడు చాల ముఖపుగానున్నవని 20 వ తేదీ రాత్రి 10 గంటల 45 నిమిషములకు ప్రకటించబడినది.

సామ్రాట్టు సందేశము.

లండను, జూలై 19:—యధ్యమందగ్ధమున కడుక్రొద్దతో వనిచేసిన స్త్రీలకును పురుషులకును వందనము లర్పించుచు సంది జరిగినందున ఏకత్వమున సంక్రమియును సంవదయును కలుగు గాక యని సార్వభౌము దానించుచు అన్ని జేతముల వారికిని తంతివార నంపెను. గాయములతోగలిగిన వారినిగూడ నభినందించుచు వారిగాయములే ప్రజలమన్నవలకు పాకు భూతములగు గాక యని సమ్రాట్టు నూదించెను.

హెలి నాకన్యవరిణయము

లండను, జూలై 19:—కేంద్రిడ్డి మార్క్విసు (మొక కటకుద్యుక్తు) గారి కుమార్తె యగు హెలి నాకన్య మేజరు ఎవిలిగిల్బుగారిని వివాహము చేసుకొనుటకు సార్వభౌము దనుజీతించెను. గిల్బుగారు మింట్రోప్రభువురాజు ప్రతినిధిగా నున్నపుడు చక్రవర్తుకుగా నుండెను. గిల్బుగారు ఆరేణు హనుభృతులకు జ్ఞాతి.

తంతివార్తల పరిశీలనము.

లండను, జూలై 21:—బ్రిటిషువారి అధికారమునగల కాని కన్పిడికి ఈ నెల 24 వ తేదీ రాత్రి 12 గంటలు మొదలు పడియున్న తొలగింపబడును. పిమ్మట నిర్విరోధము ఈ యిరువురు కత్తిని కత్తిరిటిషు సామ్రాజ్యసంకర్షణ జేతముల గురికొనిన టర్కీపేలస్తీకు, సిరియా, మెసపొటేమియా, జపానులకుకప్పు కత్తినిన అన్ని ప్రపంచ జేతములకును సంపదమృచని దొరకనమువారు ప్రకటించిరి.

ప్రాస్తా

ఆస్ట్రీయా సంధి మరతులు.

కొత్త నిబంధనలు.

లండన్, జూలై 20:—ఆస్ట్రీయాకును, హంగరీ, జెకోస్లావోకియాకును మధ్యగల సరిహద్దులకు సంబంధించిన మరతులు ముచ్చటెందినవి. జర్మను భాషను మాట్లాడు ప్రజలు గల రాష్ట్రములను ఆస్ట్రీయాలో గలపుట కిట్లు జేయబడెనని తెలుపబడినది. ద్యాన్యుబునదికి దక్షిణభాగమయిన్న పెన్సిర్లకు దక్షిణముగ సరిహద్దు ఏర్పరుపబడును. ఆస్ట్రీయాను నైస్వము 80 వేలకు మించియుండగూడదు. మూడు నెలల లోపు ఈ సంఖ్యను తగ్గింపవలయును. కర్మంధ్రనైస్వమును తొలగింప వలయును. విద్యుత్ నైస్వలను జేర్చుకొనవలయును. దీనివలన నైస్వము తగ్గించుటకు వీలగును. సరిహద్దులను కాపాడుటకును, జేతమున కాంతిని నెలకొల్పుటకును నైస్వమును వినియోగింప వలయును. ఉద్యోగస్తులందరకు రెన్యులర్సుగ నేయింపవలయును. పశ్చిమమున ఉద్యోగులు 40 ఏండ్లు. వయస్సరకు కొలుపులో నుండవలయును. కొత్తగ నియమింపబడు నైస్వోద్యోగులు ఆభయము 20 ఏండ్లు వని చేయుట కంగీకరింపవలయును. మూడు నెలల లోపుగ విధింపబడిన మరతుల నివరముల ప్రకారము నైస్వమునంతను తగ్గింపవలయును. ఎక్కువగనున్న యుద్ధసామగ్రిని స్వాధీనము జేయవలయును. యుద్ధసామగ్రిని ప్రత్యేకముగ ఒక ప్రజేతముననే తయారుజేయ వలయును. యుద్ధసామగ్రిని ఎగువతి, దిగువతి: జేయరాదు.

ఆస్ట్రీయా వారి శుభవసిన నష్టపరిహారముల వివరములు 1921 సం॥ మే 21 తేదీని తెలియజేయబడును.

ఈ మొత్తమును 80 ఏండ్లలో తీర్చవలయును. ఆస్ట్రీయా వస్తు సంపత్తిని తగ్గించువిషయమై ఆసంఘమువారు ఆలోచించెదరు. తక్షణమే నష్టపరిహారము నిచ్చుటకు గూడ మరతులు గలవు. రెండు నెలలలో వర్తక నాకలను, జేపల పడవలకు ఆస్ట్రీయా వారు స్వాధీనము జేయవలయును. నూటికి 20 వాని నడినా కాదగ్గమునగూడ స్వాధీనము జేయవలయును. ఆస్ట్రీయా ధ్వంసముజేసిన ప్రజేతములను బాగుజేయుటకు ఆంగీకరింపవలయును.

మూడు నెలలలోపుగ నిర్ణయించిన జంతువుల నీయకలెను, పిడిని ఇటలీ, సర్బియా, రుమేనియాలు, కీయరలయును. యుద్ధమునకు పూర్వమున్న ప్రకారము రీ కేంద్ర లోపుగ కలక ఇరుము మున్నగు వాటిని నష్టము జేయవలయును.

గత 10 సంవత్సరములనుండి దండెత్తబడిన ప్రజేతములనుండి గొనిపోయిన వస్తువులను విక్రయించు వస్తువులను తిరిగి ఇచ్చిజేయవలయును. ఇటలీవారికి మార్క్విసు 1861 నుండి ఇయ్యవలయును. ఆక్రమిత నైస్వములకును ఖర్చును గూడ భరించవలయును. 1921 సం॥ మే 21 తేదీ లోపుగ బంగారును ఎగుమతి జేయరాదు. కొత్తగ నిర్మింపబడు రాష్ట్రములు యుద్ధమునకు పూర్వము ఋణములను పాట్లానవలయును. నష్టపరిహారక సంఘమువారు నిశ్చయించు మొత్తమును భరింపవలయును. పూర్వపు ఆస్ట్రీయానుదొరకనమువారి ఋణమును ఆస్ట్రీయాదెబ్బకు ప్రభుత్వమువారు స్వీకరింప వలయును. ఆయా రాష్ట్రములనుండిన్న నూతనరాజ్యములు మాత్రముయధ్యమునకు ప్రముఖుల నెరవేర్చవలయును. మిత్రమండలి జేతములయందున్న అంతర్జాతీయ ఆర్థిక, వర్తక సంబంధమును నివలకొనవలయును. జర్మనీ, హంగరీ, బెల్జియా, టర్కీ, జేతముల వ్యవహారము కిది వర్తింతును. అట్లేయను ఋణమునకై దానిన బంగారును ఇచ్చిజేయవలయును. బుకారెస్టు బెన్జు లిటోవకు ఒడంబడికల ప్రకారముగల్గిన లాభములను వదలకొనవలయును. ఈ లాభములను మిక్కిమండలి జేతము జేయవలయును. రైల్వేలకు నియమించు విషయమై మధ్యవర్తులు నియమించబడుదురు.

ఆస్ట్రీయా సంధి

పారిసు, జూలై 19:—ఉన్నత సంఘమువారు సంధి మరతులను పూర్తిచేసిరి ఈవారము మొదట ఆస్ట్రీయా వారి కిచ్చివేసెదరు.

మార్షలు ఫాటగారు.

లండను, జూలై 21:—మార్షలు ఫాటగారు విజయోత్సవములందు పనిచేయు నిమిత్తము బ్రెస్టునుండి నేటి యడంబడిక బయలుదేరిరి.

విమానసంచారము

నెంటుజాన్సు, జూలై 21:—బ్రిటిషునండి మరల విమానముమీద ఆమెికాకు వెళ్లు ప్రయత్నమును రయితునా ముగారు కడలుకొనిరి.

వరాను మంత్రివర్గము

ప్యారిసు, జూలై 23:—పాపాను ఏజెన్సీనా రిట్లు తెలియబరచుచున్నాడు:—క్లెమెంకో మంత్రివర్గమును తొలగించుటకు ప్రతినిధుల జేబునలో నునిశ్చిత ప్రయత్న మొనరింపబడెను గాని పూర్తిగ కరాజము మొందెను. గతర్న మెంటు వారి విధానముగూర్చి క్లెమెంకో గారితోగంభీర మగు నుభావము నీయగా ప్రభుత్వమువారియందు విశ్వాసమున్నదని 289 వోట్లుకు, లేదని 176 వోట్లుకు, వచ్చినవి. సంధిసంకేతము ఆంగీకరింపబడు మరువాడే నే నేటు, చేంబరు, మ్యూనిసిపల డిపార్టుమెంటులు కాన్పిలు అన్నిటికిని తిరిగి ఎన్నికలు జరుగుటకొక రిట్లు ప్రజేత పెట్టబడునని క్లెమెంకోగారు చెప్పిరి.

రుమేనియా హంగరీ సరిహద్దులు.

ప్యారిస్, జూలై 21:—రుమేనియా హంగరీ సరిహద్దులను నిశ్చయించుటకు మిత్రమండలి విచారణసంఘము వారిని బంపుటకు సంధిసభవారు తీర్మానించుకొనిరి. మాఖ్యముగ హంగరీసేనా నైని సమాజేతముగూర్చి విచారణజేయబడును.

తూర్పు గెలీషియా.

పారిసు, జూలై 19:—తూర్పు గెలీషియా పొలండుకు చేర్చబడినదని వుర్బుక సంఘమువారు ఉత్తేజియనుటకు తెలిపిరిని లీమాటినుపత్రిక ప్రకటించింది.

జర్మనీలోనున్న రమ్యవారు.

పారిసు, జూలై 19:—జర్మనీలో రెండులక్షల మంది రమ్యవారు వైదీలుగానున్నారు. వారిని విడుదలచేయుటకు వీలగునంతవరకును వారిని పోషించు భారమును వంచక నభవారు వహించవలెనని ఆర్థికసంఘమువారు నిర్ధారణజేసిరి. మరల టుపాల సంబంధమును ఏర్పరుచుటగూర్చి ఆలోచించుటకు ఉత్తసంఘ మేర్పరచబడినది.

చీనా, సంధి యేర్పాటులు.

ప్యారిసు, జూలై 22:—సాంటింగును చీనాకిచ్చెదమని జపాను ప్రతినిధులు పూనిక ప్రతిజ్ఞ ఒక్క చీనావారితోడనే గాక మిత్రమండలివారి రందటితోడను గానింపబడినట్లు సంధిసభవారు సమాధానము చెప్పిన చీనా గతర్న మెంటు సంధిసంకేతమున కంగీకరించునని తలంపబడుచున్నది.

జపానీయులు సాంటింగు నుండి నైస్వములను మరల్చెదరు కాని దీప్యకల్ప మందుండు రెయిల్వేల నైస్వ మాత్రము ఆర్థికాధికారమును గలిగియుండెదరు. జర్మనుల కియా ఓచాగూడ చీనా స్వాధీనము జేయబడును.

వరానుపత్రికల కోపము

ప్యారిసు, జూలై 21:—బెర్లినునందలి వరాను పార్లంటును చంపినందులకు ప్రత్యామ్నాయముగ వదిలక్షల ప్రాంతల నీయవలసినదని ప్రాన్సుకోరిన కోరికను జర్మనులు నిరాకరించి నందులకు వరానుపత్రికలు కోపగించుకొనుచున్నవి. ఒక్క తెలిగ్రాపుతీగను తెంపినందుల కట్టి ప్రారకిత నె జర్మనులు బ్రసిన్యనకు విధించిరి. గనుక నీ సామ్యుకు నిర్వాక్షిణ్యబుద్ధితో, వనూలు జేయవలసిన దని అవి ప్రాయమున్నవి.

ప్రాన్సు, జర్మనీ వ్యవహారములు

ప్యారిసు, జూలై 22:—బెర్లిను నందలి ఫ్రెడెరిక్ విలియం విగ్రహమున కెదురుగనుండిన వరాను పతాకములను తగులబెట్టుటకు కారణ భూతుడయిన రెడ్డి నెంటు నైనున్న గారి నత్పజెత్వవలసినదని వరాను ప్రభుత్వమువారు కోరిరి.

మాక్కుకు ప్రత్యామ్నాయము

బెర్లినునందలి వ్రెంచి సార్లంటును చంపినందులకు ప్రత్యామ్నాయముగ వదిలక్షల ప్రాంతలకు చెల్లించు జర్మనీ నిరాకరించు నెడల యుద్ధ వైదీల నిచ్చుటకు మార్షలు ఫాటగారు నిరాకరింతురు.

మ్యాంటుగు సమస్య

జపానుకు ద్వేషము.

ప్రొవిన్సు, జూలై 21:— సంధివరకును 'సంతకమైన' వాటినుండి మ్యాంటుగును చీనావారి కిచ్చివేసెదమని జపానీయులు మిత్రమండలికి మరల అభయమిచ్చిరి. యినుపదాదుల ఆర్థిక అధికారమును కియావో సదుపాయములను మాత్రము మేమే గ్రహించెదమని తెలియజేసిరి. ప్రొవిన్సులోనున్న 'చీనా' రాయబారులు వెర్నాయిస్కు సంధివరకులను సంతకముజేసెదరని అనుకోవచ్చును. టీకన్స్టెన్లో నున్న ఆస్ట్రేలియను హక్కులన్నియు చీనావారికి పూర్వములే నే జెందును.

సంధివరకుల నన్నిటి నిచ్చుట.

ప్రొవిన్సు, జూలై 20:—ఆస్ట్రేలియా సంధివరకు లన్నియు పూర్తిగా నేటియందయును సెంటుజర్వయియలవద్ద కాంట్రాక్టువారు కప్పింపబడినవి. ఆదంబర మేమియు లేదు. సంధివరకులతో క్లెమెంకోగారు వ్రాసిన లేఖ యొకటియుండెను. మరతులకు పదికోజులలోగా ప్రత్యుత్తర మీయవలసిన విషయము, దానితో ఆస్ట్రేలియా నోట్సుటికి ప్రత్యుత్తరము నీయబడినవియు నాశ్చర్యము గుండెను.

శత్రుజేతమున మిత్రమండలిసేన.

ప్రొవిన్సు, జూలై 19:— శత్రుజేతమున మిత్రమండలిసేన అత్యుత్తమ మించదని లీ జర్నలు వ్రాసినది.

ఆస్ట్రేలియా సంధి

లండను, జూలై 19:— ఇటలీకి సంబంధించిన రాజకీయవరకు లింకను స్థిరపరచ బడలేదు.

ప్రాన్సు సమ్మెకట్టు

ప్రాన్సు, జూలై 22:—21 వ తేదీన కార్మికులందఱును సమ్మె కట్టలేదు. ప్రొవిన్సులో నీవినము నెత్తుడిగ కడ తిహియెను. ఒక్కొక్క పనివారును నెవ్వీయను మాత్రము సమ్మెకట్టిరి. అట్లయి లెక్కపడదు కలకలేదు.

మరాఠు యుద్ధనౌక

ప్రొవిన్సు, జూలై 20:— పానాను ఏజెన్సీవా రిట్లు వ్రాయుచున్నార. — మరాఠు యుద్ధనౌక, కాండర్నెట్టు, పూర్వము చేరెను.

అమెరికా

ట్యాంపికులో మెక్సికోదొంగలు.

వాషింగటన్, జూలై 20:— ట్యాంపికులో అమెరికను వానికులను దొంగలు దోచుకొన్న విషయమై రాజ్యాంగ సభవారు మెక్సికోవారికి జరుగుదుగ రాయబారము సంపిరి. 1914 నుండి ఇట్లే జరుగుటకులన అమెరికనులు విరాగ్రహములను ఆక్రమించుకొనిరి.

అమెరికా నౌకాదళము.

లండను, జూలై 20:— ఓట్లసోయిటు కాంధర్వనుండి తంబిల్లు రచ్చినది:— వెనామాకాల్వగుండా రి వెర్నడెడ్ నాటులు, 30 డెప్రెటి యరులు, క్రొత్త అమెరికను ఫసిఫిక్ నౌకాదళము వెనుకభాగము 200 నౌకలును ఫసిఫిక్ నౌకాదళములకు బోయెను.

బెలియము

బెలియము విజయోత్సవము.

ప్రొవిన్సు, జూలై 22:—బెలియమును గూడ విజయోత్సవము సుసరించిరి. ఎం. పాయింకేన, మార్షలుఫాకు గారలు ఉత్సవముల కేగిరి. ప్రజలువారి సర్వంతా మోదమున నాదించిరి.

అఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

సత్కారహోద్యమము.

జనానీనుబర్న, జూలై 19:—దక్షిణాఫ్రికా కాంగ్రెసు ఆగస్టు 1 వ తేదీన జరుగును. ఆహ్వానప్రకటనయిదిట్లు న్నుది. అందఱును గలసి యేడియో యుపాయ ములోనించిన గాని కార్యములేదు. ఇవటి భారతీయు లందఱు పూర్తిగ సరికంటజేయబడిన ట్లున్నది. బ్రిటిషు ఇండియనుల హక్కులకు భంగకరముగా కాననము చేసిన శత్రుస్వృతిచయమునందును శంకలము దక్షిణాఫ్రికాయందలి సివిలుశాసనముల సతి క్రమించుటకు భారతీయు లందఱు అొక ఒడంబడికవై సంతకములు చేయుచున్నార.

ఆస్ట్రేలియా

వియన్నా సాంఘికవాదులు.

వెర్నె, జూలై 20:—సోమవారమునాడు సోషలియటు ప్రభుత్వమున ప్రకటించుటకు వియన్నా సాంఘికవాదులు ప్రయత్నించుచున్నారు.

ఆస్ట్రేలియాలో బోలిషివిస్టులు.

ప్రొవిన్సు, జూలై 21:— జ్యూరిచి తంతివార్త లిట్లు తెలుపుచున్నవి:— బోలిషివిస్టు ఏజంటులు సిబ్బందితో దిలకక వియన్నాలో ప్రవేశించిరి.

బెలాకెను.

లండను, జూలై 21:—బెలాకెను ప్రత్యేక మిత్రమిత్ర ప్రభుత్వము చేస్తున్న కలంపుతో మిత్రమండలితో రాయబారములు జరిపిన కారణమున నరని లొలగించి బుడాపెట్టు నందు నిర్బంధమున నుంచిరి. అతని స్థానమున మోటస్టాచుడి పనిచేయుచున్నాడని వియన్నానుండి వార్త రచ్చినది.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియా సంధ్యుత్సవములు.

మెల్బోర్న్, జూలై 19:—ఒక సంతక మిట్లు తెలుపుచున్నది. —ఆస్ట్రేలియానుండలి ప్రతిగ్రామము నగరము గుంధ్యుత్సవముల నొనరించినవి. ఇన్సుయంజాజ్యరములును, సమ్మెకట్టలును కొంచెము విన్నుము గలిగించినను ఉత్సవములు జయప్రదముగ జరిగెను. సిడ్నీయందలికట్టడములు శోభాయమానముగ నలంకరింపబడినవి. కాని సమ్మెకట్టులన మెల్బోర్న్లో మాత్రము గాంధాంధకార మయముగనుండెను. సిడ్నీయొక్క వరులలో ముఖ్యమైనవి మైసెటలు నావికులు కలసి కేలకొలదిగ గస్తీలిరుగుట. క వ ర్న రు జ వ ర లు గా దు వారి స్వాగతముల గైకొనిరి. వీధు ల న్ని యు ప్ర జ ల లోనిండిపోయినవి. సుప్రసిద్ధులగు ఆస్ట్రేలియా పటాలముల పేర్లు మార్గయంతటకు చెక్కబడినవి. వాటిలో లోనుమై, గాపాలి, పోటీన్సు, బుల్లెంకోరు, అమియన్సు, జెరిక్సో రంగముల పేర్లున్నవి. దివమ్మెల నెలపుదినముగ పాలించుటయెను. వార్తాపత్రికలు ప్రకటించబడలేదు.

రుష్యా

రష్యా బోల్షివిస్టులు

లండను, జూలై 21:— ఆస్ట్రేలియా, పోర్కపు ఆకలు ప్రాంతములందు శత్రువులు రయమబడిరి. పస్కాపున తూర్పున 7 మైళ్ళలోనున్న యజికోవో, టూర్కొగోగ్రామములు మరల మారకమైనవి. బోల్షివిస్టులలో 4 కేలయిరి నవ్వుమైరి వాయురంగమునుండి వార్తరచ్చెను. బాల్టికు యువవారికి దక్షిణమున గాట్సినావైపున ఆరగ్గందము ప్రబలమగుచున్నది. రెండు శత్రుపటాలములు నవ్వుమైరి. ఎర్రసేక ప్రాజు హట్సీ గ్రామము ఆక్రమించెను. తూర్పురంగమున శత్రువులుబెర్లిను శాక్రమించి ఎరేటరనుబర్న, జ్లాట్యులకు తూర్పుగా యుండు వండు పోవుచున్నార. జనరలు డెంకికు సేనకు వెనుక భాగమున బోల్షివిస్టుసేన చేరుటచే డెన్నినుసేన వెనుకకుపోయి ఆస్ట్రేలియాకు వైపులని 100 మైళ్ళయందున్న సెరిక్పోవల్స్ యొద్దచేరి. నీపరంగమున డెన్నినుసేన నడుదగ్గరకును పులము నాక్రిమించిరి.

జర్మను

జర్మనుల దురాగతము

కోల్లెజు, జూలై 21:—జర్మనీలో అమెరికాసేనాధికారిగా నున్న మేజరుకాక్రీగారిని హత్యచేయుటకు కొందరు జర్మనులు యత్నించి విఫలమైరి. మేజరుగారికి ప్రమాదమేమియును కలగలేదు. దోషులు చిక్కలేదు.

సామాన్యశాసనసభ:— ఢిల్లీలో కలరము ప్రజలవైకుపాకులను కాల్చుట ఏప్రిలునెలలో కలకత్తా నగరమున ప్రజలవైకుపాకులను గాల్చుట యున్నగు వానికారణముల నారముటకు మిత్రమండలియనుకు నియమింప వలెనని మాచందాగా రుపపాదించెదరు.

లెప్టి నెంటు ప్లంకెటు విచారణ.

ఏప్రిలు 10 వ తేదీన నెలను రైజిస్ట్రేషన్యొద్ద ప్లంకెంటు ఖదాబత్తును తుపాకితో కాల్చి చంపెనని చేయబడిన కేసు లాహోరు ప్రొకోర్టునందు విచారణ జరిగినది. అతడు నిర్దోషియని జ్యూరీవారు చెప్పిరి. అతనిని రిడింజేసిరి.

మేల్తన పద్దులు (మల్లుచీరలు)

మా పద్దులు, చాల అనుభవముగల టెయిలర్లచే తుట్టబడినవి.

ట్యూబ్ పద్దు	1-కి రు	2-4-0.
దజను	1-కి రు	26-8-0.
కాకిపద్దు	1-కి రు	2-8-0.
దజను	1-కి రు	29-8-0.

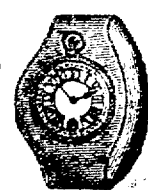
పద్దులకు వ్రాయునపద్దు గొంతు కొలత వ్రాయవలెను. 12 పద్దులు ఒకేసారి తెప్పించువారికి 1 పద్దు ఇనాం.

బసోయా తెప్పించు కంపెనీ, సామాకాతుపేట మద్రాసు.

దశకాపండుగకు గాను చాల సాగుగ వ్రాయునట్టి పాకుటతో చేసాలను రప్పించియున్నాము. ఒకేసారి వాడిన యెత్తునును వాడుదురు. భర సరసమున తలపడును. చేప 1-కి 1-0-0, 2 కొనువారికి పోటీజి ఇనాం. 6 కొనువారికి 1 చేప ఇనాం

సాకెట్ గడియారము

మిగుల మేల్తనది. అందమైనది. ఈ నెల లోపుగ తెప్పించుకొనువారికి ఒక ఫాకెట్ గేజీ వాక్కి పుస్తో సహా బహుమానము ఇగ్గులగును. గడియారము బహుమానముతో సహా నెల 8-8-0. మాంజేతిగడియారం కొలుకట్టు సహా రు. 6-0-0. V. T. Amball & Co., Sowcarpet Post, Madras.

నాతావరణస్థితి

1919 నుండి జూలై నెల 25-వ తేదీ వరకు వార్తా.

కొను ముఖ్య పదార్థములు	అమ్మకపు ధర	అమ్మకపు ధర	అమ్మకపు ధర	అమ్మకపు ధర	అమ్మకపు ధర
	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గోపాలపూరు	90.2	80.7	...	15.48	14.29
దిగాభవట్టణము	89.4	81.7	...	9.63	11.28
కాకినాడ	93.8	78.5	...	7.80	11.41
అందరు	93.8	76.0	0.20	16.80	11.23
గుంటూరు	98.7	75.8	0.44	14.08	11.21
నెల్లూరు	96.9	76.7	0.05	5.11	4.67
దువ్వూరు	94.8	74.9	0.52	7.43	6.88
హైదరాబాదు	82.4	73.2	...	14.55	11.70
అసంతకపురము	98.1	75.3	0.18	11.48	6.28
రంగారెడ్డి	98.2	75.5	...	4.29	6.21
కర్నూలు	98.2	73.6	0.13	6.26	8.98
కడప	95.1	75.2	0.69	13.22	8.11
తెంగుకూరు	85.0	68.6	...	15.66	11.75
నెల్లూరు	95.4	73.0	1.60	14.73	9.84
నీలము	94.1	75.2	...	14.74	12.76
కొయంబత్తూరు	89.8	71.0	...	5.06	6.88

వాయుభారము సర్కారులలో మిక్కిముగ తగ్గినది. వచ్చి ముతీరమునకు, దక్షిణ కొనయందును కొంచెము హెచ్చినది; ఇతర ప్రదేశములయందు అత్యల్పముగ తగ్గినది. మలబారులో వాయువు అల్పముగనుండి, సగిలేవు; బోఫరి ప్రదేశములలో నివిగట్టిగా వీచుచున్నవి. ఉష్ణమున మార్పులు తొక రీతిగ లేవు. మలబారులోను, కొన్ని కోరమండల ప్రదేశములలోను దప్ప, పగటిపూట ఉష్ణము హెచ్చుగ నేయున్నది. గాలి పూట ఉష్ణమేకరీతినిలేదు; కర్ణాటకమునది మామూలుకంటె యెక్కువగ నున్నది. ఆర్ధ్రత యెల్లెడల మామూలుకంటె యెక్కువగనుండి, మదరాసు తీరమున చాల విస్తారముగ నున్నది. మొత్తముమీద మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. పచ్చిమతీరమున మంచినీరు కురిసింది. పంపమునుండి బందరువరకును గల అన్ని శత్రు ప్రదేశములలో గూడ కురిసింది. నెల్లూరు (1 1/2 అంగుళం) నుండి గుంటూరు (1 1/2 అంగుళం) రాయచూరువరకు గూడ కొంచెము కురిసింది. స్థితిగతులు యింకను మారుచున్నవి. అందుచే యింకను వర్షము కురియక

ఎడ్వర్డు. LONDON, July 21
Added to and an
into the existing
border, especially
around Malabar.

Cremation of Dr. Nair.**At Colder's Green.**

LONDON, July 21.
Dr. Nair was cremated at Colder's Green. Those present included Mr. Venkata Reddi Naidu, Mr. Mudaliar, Mr. Ramarayalingar, Kavalapara and Mr. Ferguson, representing the Indo-British Association, being specially asked to go by Lord Sydenham. Mr. Venkata Reddi Naidu delivered a short address. Wreaths were sent from the European Association, the "Madras Mail," and various others. Dr. Nair is sending the ashes to India. Mr. Venkata Reddi Naidu proposes to arrange to place a mural tablet in memory of Dr. Nair in the ante-room to the crematorium as in the case of the Maharsis of Cooch Bihar.

Features of the Peace Celebrations.**Only one Discordant Incident.**

LONDON, July 21.
London is settling down to solid work after the peace celebrations, wherein the chief features were the superb stage management of the procession, the colossal crowds, the official magnificence in the fireworks display, where the fireworks were remarkably novel. It is estimated that a million people alone saw the latter in Hyde Park, the largest crowd in living memory. The cost to the State was about a million for the entire display all over the country. Only at Luton were there serious riots due to the refusal to permit soldiers to hold a memorial service in the public park. General regret is expressed at the excesses, since the Town Hall was burned and there was much destruction of property. The conduct of the public elsewhere was ideal.

Railway Strike Settled.**Effect of Dearer Coal.**

LONDON, July 21.
The railway strike has been settled, but the miners are now getting uneasy of public resentment, since the increase of six shillings per ton comes into force to-day and will force works to close down wholesale, creating more unemployment. Yet owing to the lack of coal, soldiers in many places are restless and complain that they want work not doles. Manchester threatens to march to London, yet what can Government do?

Parliament and Peace

London, July 21.
Parliament ratifies the Peace Treaty to-day, since although some disappointment has been expressed at the financial terms, all realise that it is impossible to make changes.

Marshal Foch.**A Popular Idol.**

LONDON, July 21.
Marshal Foch has left for France quite a popular idol, crowds waited hours long round the Carlton to see him. He appealed to the popular imagination. He paid a warm tribute in an interview to the work done by King Edward VII in promoting the Franco-British understanding.

A Memorial

LONDON, July 21.
The public favour the retention of Sir Edwin Lutyen's fine cenotaph iscried "Our Glorious Dead" opposite the Home office, in the centre of Whitehall, if replaced by a similar permanent erection.—"Madras Times."

Mexican Bandits at Tampico.**American Representations to Mex.co.**

WASHINGTON, July 20.
The State Department has made urgent representations to Mexico regarding the robbery of American sailors at Tampico by bandits. A similar incident in 1914 led to the American occupation of Vera Cruz.

Censorship Abolished.**On British Controlled Cables.**

LONDON, July 20.
The Government announces that censorship will be abolished, so far as British controlled cables are concerned, from midnight on the 23rd 24th July, after which telegrams will be accepted without restriction to all British possessions, except Egypt, and to all parts of the world, except countries in which restrictions have not yet been abrogated by the authorities concerned, including most European and Near Eastern countries, Turkey, including Palestine and Syria and Mesopotamia, and also Japan and Siam.

America's Navy.**he Pacific Fleet.**

LONDON, July 20.
A telegram from Old Point Comfort says:—Six super-dreadnaughts and thirty destroyers, the vanguard of the new American Pacific Fleet of 200 ships, have sailed for the Pacific base via the Panama Canal.

Peace Day in Australia.**Universal Celebrations.**

MELBOURNE.—A message says:—Every city town, and village in Australia carried out Peace programmes, although somewhat hampered by influenza and strike restrictions. The buildings in Sydney were handsomely illuminated, but Melbourne was almost in darkness owing to the strike. The main feature in Sydney was a procession in which tens of thousands of soldiers and sailors took part and the Governor-General took the salute. The streets were thronged and the names of famous Australian battlefields were displayed along the route, including Lone Pine, Gallipoli, Poveries, Bullenecourt, Amiens, and Jericho. The day was observed as a general holiday, and the newspapers were not published.

Dearer British Coal.**Mr. Bonar Law's Statement**

LONDON, July 18.
Replying to Mr. Clynes in the House of Commons, Mr. Bonar Law stated that, in consequence of the decision of the Miners' Federation not to accept his offer, the six shillings increase in price of coal would operate on the 21st instant. He noted that the miners representatives in the House of Commons had carried out their undertaking to recommend the miners to accept the proposal. The Government did not preclude the possibility of an opportunity for negotiating a settlement, but that did not alter the fact that any delay in making the price of coal equivalent to the cost would be fatal.

Difficult Times Ahead.**Prince of Wales on the Outlook.**

LONDON, July 19.
Speaking at a dinner in honour of General Birdwood the Prince of Wales referred in enthusiastic terms to the work of the Australian forces and said he looked forward to the first opportunity to visit Australia. There were difficult times ahead, but he felt sure that the great British spirit which had carried us triumphantly through the last five years would help to solve the problems and that we should be able to maintain the British Empire as united and prosperous as it had ever been.

The Shantung Question.**Japan's Undertaking.**

LONDON, July 21.
PARIS:—Since the signature of the Peace Treaty, Japan has reiterated her promise to the Allies to restore Shantung to China, and only retain economic control of the railways, and the Kiaochow concession. It is believed that the Chinese delegates in Paris will eventually sign the Versailles Treaty. It is stated that the late Austrian concession at Tientsin will revert to China.

N. E. Ry. Strike Settled.**Strike Committee's Attitude.**

LONDON, July 20.
The North Eastern strike has been settled after negotiations between the Company and the National Union of Railwaymen. Though the Strike Committee repudiates the terms agreed upon it is expected that ninety per cent. of the strikers will accept them.

Terms of Settlement.

LONDON, July 21.
The terms of settlement of the North-Eastern Railway strike provide for the establishment of a national system for railway men within a month.

Illness of President Wilson.**Suffering from Dysentery.**

LONDON, July 21.
WASHINGTON:—President Wilson is ill with dysentery. Condition not serious.

LONDON, July 21.
WASHINGTON:—President Wilson's condition is not serious, but his engagements to discuss the Peace Treaty with Republican Senators have been cancelled.

Bolshevists in Austria.**Bela Kun at Vienna.**

LONDON, July 21.
PARIS:—A telegram from Zurich says Bela Kun has arrived in Vienna with a staff of Bolshevik agents.

Contradictory Reports.

LONDON, July 21.
Contradictory reports are current in regard to Bela Kun. A Vienna message states that he has been deposed and is kept under strict surveillance in Budapest, owing to his negotiations with the "Entente" with a view to form a coalition Government. It is reported that Herr Szamuely is now the Dictator.

The Late Nurse Cavell.**A Belgian Honour.**

LONDON, July 20.
BRUSSELS.—The Civic Cross, First Class, of the order of Leopold, has been awarded to Nurse Cavell for notable courage and devotion to humanity.

Vienna Communists.**Proclaiming a Soviet.**

LONDON, July 20.
BERLIN:—The Vienna Communists are planning the proclamation of a Soviet on Monday.

A Japanese Contradiction.

LONDON, July 23.
PARIS.—The Hagan Agency states that the Press Bureau of the Japanese Peace Delegation, contradicts the statement that the decision in regard to the settlement of the Shantung question was in exchange for the withdrawal of the Japanese amendment to the Covenant of the League of Nations regarding race equality, as discussion on the racial clause had practically closed in April, a long time before the Kiaochow question came before the Council of Four.

No General Strike in France.**Day Passes Quietly.**

LONDON, July 22.
PARIS:—No general strike took place on the 21st instant. The day passed off very quietly in Paris, the only strikers being the navvies and carpenters. There were no disturbances.

India in Commons.**Reforms Joint Committee.****Representatives of Local Governments.**

LONDON, July 21.
In the House of Commons replying to Mr. Yate, Mr. Montagu stated that he had given the Joint Committee the names of the representatives of Local Governments in India who were in England. He presumed that the Committee if they wished, would call them and if they wished others from India to attend, they would ask for them. He promised to convey any suggestions of Mr. Yate in connection with the matter to the Committee.

The Defence of Kut.

He also stated that the Government of India had informed him that reply with regard to the question of awards for the defence of Kut would be sent as soon as possible.

Awards to Soldiers.**Increase of Pensions.**

Replying to Mr. Bernet, Mr. Montagu stated that he had recently received a proposal from the Government of India with regard to the increase of pensions for the members of the Unconquered Services. He had appointed a Committee to advise on the matter.

Transvaal Trading Act.

He also stated that he had received representations from the Government of India with regard to Transvaal Trading Act and he had addressed Lord Milner in this connection.

The Industrial Commission.

Replying to Mr. Ormsby Gore, Mr. Montagu stated that he was considering the despatch from the Government of India dealing with recommendations of the Industrial Commission. He was unable to say at present whether the correspondence would be published.

Karachi Troop Train Incident.

In the House of Commons replying to Mr. Momicking with regard to Karachi troop train incident Mr. Montagu said that a new enquiry offered to show would be an enquiry in the ordinary course of military procedure. The holding of the enquiry in India was in accordance with every precedent. General Shaw had been offered his expenses pay and passage outward and homeward. Any difficulty with regard to getting General Shaw's witnesses from England to India had only to be represented and the Government would do its best.

Mr. Momicking:—Is not the obvious course to hold enquiry in England.

No reply was given.

A Correspondents' Contention.

London, July 20.
The special correspondent of the "Morning Post," dealing with the Karachi troop train incident, contends that Major-General Shaw took the best course in the circumstances, and also took what steps he could to make the men as comfortable as possible. A new inquiry in India does not promise a satisfactory trial, because the court would have to convict a higher authority in order to acquit General Shaw. The best venue for the trial is England, where the essential witnesses now are.

Oil Supply.**Organisation to Prevent World Monopoly.**

LONDON, July 21.
In the House of Commons, replying to Mr. Jeason Mr. Kellaway stated that the Government were considering, in conjunction with the Dominion Governments, the advisability of organising and co-ordinating all sources of oil supply within the Empire, with a view to preventing the establishment of a world monopoly in oil by financiers.

Completion of Austrian Treaty.

London, July 19.
PARIS:—The Supreme Council has completed the Austrian Treaty, which will be handed to the Austrians at the beginning of the week.

Flight Abandoned.

ST. JOHS, July 21.
Raynham has abandoned the Trans-Atlantic flight.

Major Cockriel.**Attempts at Assassination.**

C. BLERZ, July 21.
Two Germans attempted to assassinate Major Cockriel, the Provost-Marshal of the American Forces in Germany, who was not hurt. His assailants escaped.

Yorkshire Mines.**Charge of Pumping Arrangements.**

LONDON, July 21.
The Government has deputed Sir Eric Geddes to take charge of the pumping arrangements in all Yorkshire mines. The Government feel that if the mines are allowed to be flooded, the position will be analogous to that of the French coalfields after the German evacuation, namely, that the mines will be destroyed.

Rumano-Hungarian Border.**Allied Commission of Enquiry.**

LONDON, July 21.
PARIS:—The Peace Conference has decided to send an informal Allied Commission to enquire into the existing situation on the Rumano-Hungarian border, especially respecting the reported continued mobilisation of Hungarian troops.

Situation in Yorkshire.**Premier's Statement.**

LONDON, July 21.

In the House of Commons, Mr. Kennedy Jones asked the Prime Minister, what the situation was in the Yorkshire coal area, and Mr. Lloyd-George, who was loudly cheered, said that the last twenty-four hours had witnessed a grave and unprecedented development in the dispute. The miners had called out the pump men and engine men, and thus many mines were threatened with destruction. Fifty-eight mines requiring men were at present working. Pumping had entirely stopped at eighty-five and the officials were jumping at third-five pumping continues at twenty-two. Three mines were already flooded and twelve others would probably be flooded within a day or two. The circumstances obviously created the most dangerous situation, and some of the Yorkshire mines would be ruined in a few days by flooding and others would shortly be thrown out of occupation. The Yorkshire coalfield produced thirty-five million tons annually, and was the second largest in the Kingdom and many industries depended upon it. The Government had consequently been compelled to send men from the Fleet to aid in pumping the mines. (Loud cheers.) The Minister of Labour had sent a message to the Miners' Federation, asking what action they were prepared to take, and notifying that when the men returned to work, Government assistance would immediately be withdrawn. Until then Government would take every means possible to save the mines (cheers), and afford every protection to those willing to help. A special commissioner was being sent to co-ordinate the efforts of the community, to overcome the new and serious menace with which Yorkshire was threatened by the destruction of the mines, and he appealed to the community for support (Cheers.) The miners' action in Yorkshire not only jeopardised their own means of livelihood, but threatened disastrously everyone in the district in which they lived.

**British Flying Boat,
Voyage of "E. 5."**

LONDON, July 20.

COPENHAGEN—The British Flying Boat "E. 5" flew from Felixstowe to Copenhagen in seven and a half hours. She is now proceeding to Helsingfors and is carrying a Foreign Office official on a special mission to the Finnish Republic, despatches for the British Legation at Helsingfors and copies of London Newspapers.

**Indians in South Africa.
Passive Resistance Movement.**

LONDON, July 19.

JOHANNESBURG—The South African Indian Congress will open on the 3rd August. The notice convening the Congress says:—The Indian community is threatened with destruction unless concerted action is taken. Meanwhile the Indians are signing an agreement to disregard the civil laws in South Africa, as long as any law imposing any class distinction or disability upon British Indians remains on the Statute Book.

**The Wrecked "War Roman."
The Ship Abandoned.**

LONDON, July 21.

A message from Aden dated the 15th instant, says:—The "War Roman" which went ashore near Ras Haffun is lying broadside on a hard sandy beach. The weather is stormy and heavy sea is breaking over the ship, which has started taking water, and is straining heavily. The Captain thinks it is impossible to save her, unless part of the cargo of sugar is jettisoned immediately. The ship has been abandoned and the crew are on board the steamer "British Ensign" and "Warmerman."

French Cabinet**Futile Effort to Upset it.**

LONDON, July 23.

PARIS:—The Havas Agency states:—A determined effort was made in the Chamber of Deputies to-day to upset the Clemenceau Cabinet, but failed utterly. Government obtained a vote of confidence by 289 votes to 176 after a stirring speech by M. Clemenceau on the general policy of the Government. He stated that on the day following the ratification of the peace, a Bill would be introduced providing for speedy general elections to the Senate as well as the Chamber and the Municipal and Departmental Councils.

French Battleship at Fiume.

LONDON, July 22.

PARIS:—The Havas Agency states:—The French battleship "Condecoet" has arrived at Fiume.

France and Germany**Flag-Burning Lieutenant Wanted.**

LONDON, July 22.

PARIS:—The French Government has demanded the extradition of Lieutenant Simons, who provoked the burning of French flags before the statue of Frederick William in Berlin.

Reparation for Murder.

Marshal Foch will refuse to permit the repatriation of prisoners-of-war if Germany persists in refusing to pay a million francs indemnity for the murder of a French Sergeant in Berlin.

French Press Furious.

LONDON, July 21.

PARIS:—The French press is furious at Germany's refusal to pay the fine of one million francs for the murder of a French sergeant in the streets of Berlin. The press declares that Berlin must pay, pointing out that the Germans mercilessly levied a similar fine on Brussels, for the cutting of a single telegraph wire.

The Peace Treaty.**Debate on Second Reading.**

LONDON, July 21.

The House of Commons was full for the debate on the second reading of the Treaty of Peace and Anglo-French Agreement Bills. Sir Donald Maclean, opening the discussion, urged that definite indemnity from Germany should be fixed, and that the trial of the ex-Kaiser should be held in a neutral country, because the trial in London would be too dignified and might arouse sympathy.

Mr. Clynes said that the Labour Party were conscious that the German Government's crime was colossal, but they feared that the penalty imposed on certain sections of the German people might be too heavy. He asked the Premier to reassure the working classes with regard to conscription and armaments, which should be solely under Government control.

Mr. Barnes urged Labour everywhere to take the full advantage of the Labour clauses of the Peace Treaty, in order to improve the position of Labour.

Lord Robert Cecil urged that all Treaties should be periodically revised, and he hoped that this would be done with the Peace Treaty.

Mr. Davlin paid a tribute to Mr. Lloyd George and appealed for a more enlightened Irish policy along the principles of President Wilson and General Smuts.

Mr. Bottomley moved an amendment regretting that the Treaty did not impose upon Germany binding obligations to make good to Great Britain her total financial cost of the war.

Mr. Claude Lowther seconded this.

China and Peace Treaty**Will Sign After Allies Explanation.**

LONDON, July 22.

PARIS:—The Chinese Government is expected soon to sign the Peace Treaty after an explanation from the Peace Conference that Japan's pledge to restore Shantung to China was not given to China alone, but to all the Allies.

The Japanese will withdraw troops from Shantung, but will retain economic control of the railways and the peninsula. China will also receive possession of the German concession of Kiao Chau.

Disturbance at Luton.**Town Hall Burned Down.**

LONDON, July 21.

A crowd of several thousands, infuriated by the refusal of the Corporation to grant the use of the Park for a Memorial Service to fallen soldiers, attacked the Town Hall at Luton, which was wrecked and burned to the ground. The damage is estimated at a quarter of a million.

England and the Allies.**Expressions of Comradeship.**

LONDON, July 21.

H. R. H. the Prince of Wales presided at the banquet at Carlton Hotel yesterday evening in honour of the Allied Commanders. In his speech he emphasised the wholehearted loyalty of the Allies to each other, and concluded with a glowing tribute to Marshal Foch.

The latter, replying, paid a tribute to the splendid comradeship of the Allies.

Russian Front.**Enemy Attacks Repulsed.**

LONDON, July 21.

A North West Russian front communique says:—In the direction of Ostroff and Porkhoff Akl, the enemy attacks were repulsed. The villages of Yzykovo and Tormino, seven miles east of Pskoff, were retaken, and the Bolsheviks suffered 4000 casualties.

Enemy Battalions Destroyed.

South of Baltic Railway in the direction of Gatchina, the offensive is developing. Two enemy battalions were destroyed. The Reds have captured the village of Prouzhitsky.

Bolshevists Occupy Cherdin.

LONDON, July 21.

An East Russian communique says: The Bolsheviks have occupied Cherdin and continue to advance eastward of the Elaterburg, and also eastward of Zlatoust. Owing to the Bolsheviks landing in rear of General Denikin, the latter has retired and now holds positions at Serekrekovskaya, 100 miles south-west of Astrakhan. On the Dnieper front, General Denikin's troops hold the line of Dnieper River to the sea.

The Supreme Council.**Awards East Galicia to Poland.**

LONDON, July 19.

PARIS:—The "Le Matin" states that the Supreme Council has informed the Ukrainian delegation that East Galicia has been allotted to Poland.

Feeding of Germany's War Prisoners.

The Supreme Economic Council has decided to recommend that the Council of Five assume the responsibility for revictualing and supporting 200,000 Russian war prisoners in Germany until the Council can arrange for their repatriation.

A Sub-Committee has been appointed to study the conditions under which the re-establishment of postal communication can be resumed.

Belgium Celebrates Victory.**French Leaders Attend.**

LONDON, July 22.

PARIS:—The Belgian nation is holding a victory festival. M. Poincare and Marshal Foch attended the rejoicings and were accorded a rousing reception.

LONDON, July 21.

Marshal Foch left for Brussels this morning to take part in the Peace celebrations.

The British Cabinet.**Reconstruction Foreshadowed.**

LONDON, July 21.

The "Daily Express" says Mr. Lloyd George will undertake the reconstruction of the Cabinet after the Parliamentary recess and will revert to the old system of twelve Cabinet Ministers. Mr. Balfour and Lord Milner are among the retiring Ministers.

The Great Firework Display.

LONDON, July 20.

Festivities in London finished with a great firework display in Hyde Park, which was the signal for lighting bonfires on the heights surrounding the Metropolis, making a magnificent spectacle. The King and Queen witnessed the fireworks from a special stand on the roof of Buckingham Palace. Rain fell for a short while in the evening, but did not damp the ardour of the revellers, who sang and danced through the night.

Enthusiasm in the Province.

Report from the Provinces speak of similar scenes of enthusiasm. A march past of troops in Dublin, Cork and Limerick was witnessed by large crowds. Lord French had a great reception on College Green, where he reviewed the Irish regiments.

Lepers in India.**A Lecture at Dacca.**

DACCAs, July 23.

The Rev. Frank Oldrieve, Secretary of the Mission of Lepers in India, delivered an interesting and instructive lecture last evening at the Regent's Park Hall on "The Leper Problem and How to Solve it." The lecture was illustrated by magic lantern pictures. His Excellency Lord Ronaldsday, who presided, in introducing the speaker, made a reference to the great service the Mission has been rendering to humanity. His Excellency said that it was a matter for regret that very little attention was being devoted by people to the disease of leprosy, whereas malaria, tuberculosis and other diseases had engaged so much of their attention. Out of a total of more than Rs. 44,00,000 of annual expenditure, only a small fraction was received from the public.

There was an exhibition of pictures showing the infectious character of the disease and the relief work that the Mission has been carrying on in the different centres in India. The total number of lepers in India would be nearly 150,000.

The Rev. Mr. Oldrieve said that the disease was not hereditary, but, according to expert opinion, it was infectious. The best way to avoid contamination therefore was to keep aloof from an affected person. Without proper care the disease was likely to spread, and, by way of illustration he referred to a certain village in which there were now sixteen sixty-five lepers in place of only one thirty years ago. The Mission had not only made arrangements for the segregation and treatment of lepers, but it had also some twenty homes for untainted children, where 447 children of lepers were being cared for, educated and fitted to go out and earn their living. The latest methods of treatment were being introduced into the Mission's Asylums under expert medical supervision, and very encouraging results had been obtained in the course of 44 years of its working in India. The Mission has now 36 asylums of its own, with 4,030 inmates. It aided 11 other asylums belonging to the District Boards, Municipalities and other public bodies and provided Christian teaching in 9 other asylums with 1,413 inmates. In concluding his lecture the Rev. Frank Oldrieve made an appeal for funds, and said that Rs. 100 would pay everything for a leper, man or woman, for a year, and Rs. 75 for an untainted child in a home, or for a leper child in an asylum.

His Excellency said that the present was the fit occasion for doing social service, and he desired that the members of the Y.M.C.A. should form a committee to raise subscriptions, which His Excellency hoped would not be wanting in a place like Dacca.

Polo at Hurlingham.**England Wins the Patriotic Cup.**

LONDON, July 20.

In the Polo contest for the Patriotic Cup at Hurlingham, England beat Ireland by nine goals to six.

Fatal Motor Accident.

LAHORE, July 24.

A motor car accident occurred yesterday evening as the result of which Mrs. Sorabji Sorabji, mother of Mr. K. Sorabji proprietor of Messrs. Morton and Co., and Jamsetjee sons, lost her life and several others were injured. The party were coming from Amritsar when the accident took place on the way, owing to a puncture, the car overturned with the result that the lady was thrown out and instantaneously killed. Seven other occupants in the car were all injured in varying degrees. One gentleman (Mr. Patel) was so seriously injured that he was taken to Amritsar Hospital.

Total subscriptions for the new Indian loan up to the 22nd instant are Rs. 9,07,36,500, inclusive of Rs. 29, 39,400 in the shape of war bonds. The subscriptions in lakhs to the new loan up to 19th instant from provinces are as follows:—Bombay, 458, Bengal 228, United Provinces 67, Madras 51, Burma 27, Punjab 21, Central Provinces 7, Bihar and Orissa 6, other Administrations 23, Total 886 lakhs.

At the forthcoming session of the Imperial Legislative Council Mr. Chanda (Assam) will move a resolution urging the appointment of a mixed committee of officials and officials to investigate into the causes and nature of recent outbreaks of disorders in Delhi and firing upon the crowds there as also the circumstances of firing upon crowds in Calcutta in April last.

మహావిజయోత్సవము

యధాపీరుల కసమాన గౌరవము

అందఱు, జూలై 19:— ఈతరపున ఇంగ్లండు తరపున మహాత్ములగాక సామాన్యమంతటి తరపునను అందఱునకు నేడు యధాపీరుల గౌరవించినది. అవీరకు లావరించిన మహానేరకు బ్రిటిషుసామాన్యమెంత కృతజ్ఞతా పూర్వకముగ మన్ననో గ్రహించుకొనిన వేలకొలది బ్రిటిషు ప్రజలయొక్క యా, తదితర యొక్కయు మనస్సులం దెట్టి ఆనందమున మునుగునెడల నదియంతయు మొదలగుట నున్నామింప బడునీతి నది యా పీరులగుల గౌరవించినది. ఈనయమున జాతీయకాంతి ఉత్సవమున కంతటికిని కేంద్రస్థానముగ అందఱు సగరమును కూడిన ఇంతమంది ప్రజలిట్లాక్కూడ గుమావేళగుట ఎప్పుడును జరిగియుండలేదు. విదేశీయులనుండి వచ్చిన వేలకొలదిజనము పురమునందుండ మండలములనుండి నైనిక, నానిక, పూరినకరము లవరిమియుగ నీయుత్సవమును సందర్శింప విచ్చేసియుండ మాగ్గులు పొడుగున నుత్సవము జూడ గుమిగూడిన వారు లక్షోపలక్షముగ నుండునట్లుగా నేమియు నాకర్షణము లేదు. ఉత్సవము బయలుదేరు నపుడు బాగుగ జూడవలయునను ఉత్సవములో వేలకొలది జనము మోడుపొద్దు, కెర్నా డ్రును గార్డెస్సు, మొదలుగాగల ప్రదేశములవద్ద రాత్రింజయు నిలచిరి. వైకుంఠానికి రెండు ప్రదేశములవద్ద మనుష్యులు, మరలు, పూజనములుగ నేర్పడునట్లును వివి ఉదయము నుండిమిదిగంటలనుండియు జను లవరిమియుగ గుమిగూడినాగిరి. వాయుభార మనుకూలముగ తేకపోవునేమో యను యను మానము దైనికప్పునవలన మొదట నేలలోని పోయెను. వేకువను కొంచెము జల్లు కొట్టికది గాని క్రమక్రమమున నూన్మోకాంతి నుండెనల పునరింది అంతయు మనోజ్ఞముగ నుండెను. ఉత్సవము ఊరేగుటకు 7 మైళ్లు పొడవుగల ఈ క్రింది మార్గము యొక్క కొన బడినది. పొద్దు మొదలు నైట్సు బ్రిడ్జి, విక్టోరియా వాక్సు హాలు బ్రిడ్జి, పిమ్మట నెల్లమినిస్టరు చాటువరకు నైట్సుబడికి వచ్చిజనుగను, నెల్లమినిస్టరు ననునందియు, మోలపాట్లు, బకింగుహామోటి, కన్స్టిట్యూషను గుండా మరల మొదట బయలుదేరిన ప్రదేశమునకు వచ్చుట; మార్గమంతటను ఆలంకారమర్థంతో శోభింపగన్నను అక్షుప్తము వీధిలోని అలంకారములు మరియు దిగ్భ్రమముగన్నవి. పార్లమెంటు మందిరములు రెండును మిక్కిలించుచు అధినివేళ పతాకములతో నింపినయుట కిదియే ముఖ్య చరిత్రమునందు ప్రతిభను. నైట్సుహాలు తక్కిన కార్యాలయములవలెనే లేనివను కట్టలతో నిండిపోయెను. షెడ్యూలులు స్త్రీయలను వాటికి ప్రేరేపించు కట్టబడి యుండెను....

ఊరేగుట.

సమయము పది గంటలపుడు జనము మెర్సింగుగారు అమెరికా నైనికులు వెంటరా నక్వారోహులై ఉత్సవమున ప్రవేశించి సందర్శించిరి. ఆ సమయమున చెలరేగిన సంఖ్యోవా రోహములు నింగి చెలంగుచు నట్లునే రెండు గంటల వరకుండెను. అమెరికా సేనాని కత్తంత గౌరవము సరిపెబడినది. మార్గము పొడుగారు సమీపించినపుడు ప్రజలు చూపిన సంకల్పమునకు మేరలేదు. అతనికి జరిగిన గౌరవమున కనేకమంది ఆ శత్రువుల నేలరాల్చిరి. ఇటలీ జాపాను తదితర మిత్రమండలి దేశముల ప్రతినిధులకు మృదుమృదువక సాగ్రకరణ లాసంగుండెను. అందరికంటె నెక్కువ సంఖ్య సందర్శించు జనము బిట్టిగారి నిమిత్తము ఎదురు చూచుచుండెను. అతడు వచ్చునపుడు చెలరేగిన సంఖ్యోవ భ్యుల కర్ణింపనలవి కాదు. బియాట్టి గారమున వెనుక మరల నెక్కుడు సంఖ్యోవతో నాదరింపబడినవారు మార్గము పొడుగారు. మంచి కట్టలయొక్క గుట్టుమై నెరడు గల్గించినంతనే జనము కృతజ్ఞతా పూర్వక సంఖ్యోవ భ్యుల మిన్నుముట్టించిరి. మొట్టమొదట యధాపీరులకే యధా భారమంతటిని వహించిచాల క్రమశాస్త్రము ఉద్యోగియును నైనికులను వచ్చునపుడు ప్రజలవరిమిలో తానూను జూపుచు వచ్చిరి.

పిమ్మట అన్ని కట్టలను నుండియు నైనికులను వీసి క్రత్యేకముగ నేర్పరచిన దళములు బయలుదేరిన. ఉత్సవ మంతయు ముందుగ నిర్ణయించబడిన బాట ననుసరించుచును. సర్ ఎడ్విన్ లు ట్యేసు గారు “నుత్రసిద్ధి క్రితేషు” లను నీరుతో కట్టించిన స్మారకచిహ్నమువద్ద తప్ప తక్కిన అన్ని ప్రదేశములందును క్రజల ఉత్సాహము చాల విశేషముగ

ప్రజాభిప్రాయములు

I దేవాంగ వర్తకులకు విజ్ఞప్తి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కానంపాదకునకు : ఆయా, మామిట్రులగు శ్రీమత వావిళ్ల వెంకటేశ్వర కామ్రెసిడెన్సీ నేను దలచిన యుద్యమోదేశములు విన్నవించగా వారు మన సంఘపు పురోభివృద్ధికి ఒక గ్రంథాల యమును స్థాపించి ఒక భవనము నుండు నిర్మాణ ఇత్తుననియు విద్యానిధికి 25000 విరాళము విస్తరియు తమ యా వాక్యమును వెల్లడించి యున్నారు మన సుఖ దైవ్యముగాంచి ఇతరులే యిట్టి సాహసము చేయవలెద మనలో క్రియకులగు నామములు ఎట్టి సాహసముగ్గురు మనో యూహించును.

దొంతం శైలి నాకేశ్వర రావు.

II ఆంధ్రమహాజనసభ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కానంపాదకునకు : ఆయా, కడచిన తర్వర మీసధ మే మాసాంత్యమున జరిగినది. ఈ తర్వరముకాల మిత్రమిందియుఁ దగుయేర్పాటు లింకను జరుగకున్నవి. అంతరపురములు రాగల ఆగస్టు 9,10,11 తారీఖులలో జరుగునట్లు తెలిపిరి కాని కొందఱాధి సోదరులు మొకలమన నెలవులలో జరిపిన బాగుగ నుండునని యు, క్రిష్టవనోత్సవలలోనడిపిన మేలనియుఁ బ్రతికఱిఁ బ్రచురించుచున్నారు. ఇదియంతయు సమంజసముగ నుండలేదు. తన్న బిందువులకుఁ జాతకంబు లెరుచుమాచునట్లు సభ యెప్పుడు జరుగు నా యని ఆంధ్రమహాజను తెరుచుమాచు కొలది తానునించుట యుక్తము గాదు. ఇట్లే నెలవుదినముల కొంతవేయి సభను నిలిపియుంచి న, తరువాత ముగ్గురణ ప్రదానిక ప్యాసయినవలకుఁ చాతకంబు నుండు మిన్నకుండును. అటునై నింకొక యభ్యంతరము కలుగవచ్చును.

కావుననిక్కడు నిర్ణయించిన నభికాలమును మార్చుటం ద, త్వరలో సభ్యులను నెన్నుకొని సభనుజరిపి యాంధ్రమహా సభింతురుగాక.

దరిశా గురవయ్య. భద్ర. జయరామయ్య.

నుండెను. వైకుంఠానికిరహిత అనగా నైట్సుహాలులో తాత్కాలికముగ 80 అడుగుల యెత్తున చిహ్నము నిర్మింపబడినవోట నలుగురు రక్షకభటులు నిలయుండిరి. ఉత్సవము వచ్చినపుడు తలలను వంచి ఆయుధముల నేలకై పు ప్రేరేపించెడిరి. ఇచ్చట ఉత్సవమునం దుండువారు రెండువంతులుగ వీరికృతజ్ఞతా పూర్వకమందన మాచరించిరి. తదనంతర మనటి కాలమున నె విక్టోరియా మెమోరియలున కేగిరి. అచట జార్జి సార్వభౌమున కందఱును కృతజ్ఞతాచి వందనముల జర్పించిరి. చక్రవర్తితో మేరీ రాణియు, తక్కిన రాజబంధువులును, లాయకుజార్జి దంపతులును, అన్సిక్రు దంపతులును, మంత్రి మండలి సభ్యులును, పూర్వమంత్రిమండలి సభ్యులును, మార్గము పొడుగారును, ప్లియమూయు వర్ డక్లను పొడుగారును రాజాజ్ఞను మన్నించి వెలియున లోపలి కేగిరి. ప్రజల యుత్సాహమునకు మేరలేనుండెను. అచ్చటినుండి అలసి సాలసి యుండినను మహాసంతోషముంబు నోలగాడు వీరవంతు ఉత్సవమంతయు విడదీయబడు ప్రదేశమున కేగిరి. పిమ్మట నారాజదంపతులు రాష్ట్రీయవిందు నొసగిరి. ఆ విందున కనేకమంది పోయిరి. చక్రవర్తి దంపతులు మోడుపొద్దున కేగి అచటి మేరళాళములు జూచిరి.

మందుగుండు సామగ్రిని కాలిచ్చుట. అందఱు సగరముం దుత్సవములన్నియు పూర్తియైన వెనుక మహాసందర్భముతో మందుగుండు సామగ్రి కాలిచ్చబడిన. అందఱు చుట్టునున్న కొండల మీద పెద్దమంటలు వేయబడినవి. చూచుట కవి చాల మనోజ్ఞముగ నుండెను. బకింగుహామో కొట నైకుండు అంతస్తునుండి రాజ దంపతులు యుత్సవము నంతటిని జూచిరి. సాహసకాలము చిన్న జల్లు కొట్టెను. కాని ఉత్సవమున కెట్టి భంగమును గలుగలేదు.

రాష్ట్రమునందలి యుత్సవములు. రాష్ట్రములనుండి వచ్చునవీడికలు గూడ నిట్టి యుత్సాహము అంతటను ప్రబలియున్న దని తెలుపుచున్నవి. దల్లిను, క్లాక్కు, రిమరిట్సులందు నైనికు లుత్సాహముతో దిరుగుటను ప్రజలుచూచి ఆనందించిరి. కాలేజి గ్రీనువద్ద (వెంజిత్రపు గారలి విశేషముగ గౌరవించబడినది. అచటివారు వివిధ రెజిమెంటులను జూచిరి.

III ఆరవదేశములోని తెలుగువారలు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కానంపాదకునకు : ఆయా, ఇప్పుడెప్పుడు ఆరవవారు ఆంధ్రదేశములోనికి సర్కారువారి ఉద్యోగముల మీద వచ్చుచున్నారు. కాని ఆంధ్రులు మాత్రము 4 శతాబ్దములు ముందే ఆరవదేశము నందుచేరి ఆరవవారిలో వేమభాషానుబంధించు వాచాపు కలిసియున్నారు. వీరిలో బాగావ్యులులే అధిక సంఖ్యాకులు. వీరు ఆంధ్రాభిరుతుల నెఱుంగరు. ఇంటిమారు తెలుగును మాట్లాడుటలేకను, స్త్రీలు భరించెడి వస్త్రధారణ వద్దలి ఆంధ్రదేశీయులు భరించు రీతిగ నుండుటయు తెలుగువారి గృహింపుటకు గుర్తుగా నున్నది. తిరునెల్వేలిజిల్లా కల్లడకుర్చి యందు వాచాపు 1000 మంది ఆంధ్ర బాగావ్యులు గలరు. తమ యింటి పేరును పిరెప్పవో మరచి పోయినారు. తిరునెల్వేలిజిల్లా, చింతాచడి, రామజంపట్టి, అను గ్రామములందును, మధురజిల్లా పిల్లారిపాలెం గ్రామమునందును, ఆంధ్ర బాగావ్యులగు నియోగి కుటుంబములవారు ఒక్కొక్క గ్రామమునందు మునున 100 ఇండ్లవారు గలరట. తాము విజయ సగర భూపాలన పరిపాలన కాలమునందు ఇవటికివచ్చి నిలిచి పోయినట్లుల వీరు చెప్పెదరు. ఆంధ్రసభ వారును, నియోగి మహాజనసభ వారును ఆరవదేశమునందున్న తమ సోదరులను కూర్చి విచారణ సత్పెదరుగాక.

కుట్రాం క. మార్కండేయ శర్మ తిరునెల్వేలిజిల్లా.

IV నాయరుగారి మరణము

ఆంధ్రప్రదేశ్ కానంపాదకునకు : ఆయా, చాక్లర్ డి. యమ్. నాయరుగారు అందఱు సగరమున వరువపడించిన శోకవార్త నేటిదినము తెలిపి కొనుటకు మిక్కిలి విచారకరముగనున్నది. వీరి కేక్తి సామర్థ్యములు, దేశభక్తి వీరి యాంధ్రదేశీయులలో చాలమట్టుకు బరిచయము కల్పించినది. నాయరుగారి రెప్పుడును మనస్సులో నొకటియు చేయున దొక్కటిగాను జరిపియుండలేదు తనకు వుండినది తోచిన మార్గమును వెంటనే యవలంబించువారు. తన యభిప్రాయమున కెప్పులైన వ్యతిరేకముగ నచ్చుకొన్న వ్యవధి న్యాయ్యముగనున్నచో తన యభిప్రాయమునే మార్చుకొనువాడుగాని తాంబట్టిన వుండేటికి మూడుకాళ్లను కాళిలోనివారుగాదు. అందుచే వీరి యభిప్రాయములు కొన్ని వరగ్గుర విరుద్ధములుగా నున్నవి. అయినను, వీరి యభిప్రాయములవల్ల ఇతరులకు హాని లేకుండుట చేత, వివిధ స్వల్ప ప్రయోదములు గాని గణించవలసినవి కావు. వీరికి గల మాతృదేశాభిమానము నితరమనము. బ్రాహ్మజేతరులు వీరికి ప్రేమంపు బిడ్డలు. బ్రాహ్మజేతర జాత్యభివృద్ధికి వీరు చేయుచుండిన పని వీరి యసామాన్య ప్రేమను వెల్లడించుచున్నది. నాయరుగారి యుద్యమము కట్టుననేగాక తేకాభివృద్ధికరములకు నన్ని విషయములలోను పాల్గొనుచుండిరి. ఇటీవల వీరికి పర్యాయము అందఱు సగరమున కేగి మనజేక కార్యాధ్యమై యచటి మంత్రిసభ్యులు మున్నగువారిని దర్శించి తన యభిప్రాయము వెల్లడించి యుండిరి. నాయరుగారివ్యక్తు పార్లమెంటు విచారణ సంఘమువారి యెదుట వాద్యాలము నిచ్చుటకు పూర్వమేగింది. కాని వీరియభిప్రాయములివరకే తేకలేల్లెను. నాయరుగారు దక్షిణదేశ ప్రభాసంఘభివృద్ధికి చాల కాలమునుండియు కృషి సూపుచున్నారు. దేశసేవకై వీరు బయలుదేడలి, బంధుమిత్రులు తెల్లరు లేని సమయమున నన్యదేశమున వీరు తేనావియోగము చేయుట మిక్కిలి చింతాకరముగ నున్నది. ప్రభావశక్తకై వీరు బయలుదేడలి యన్యదేశమున తేనావియోగ మొనరించుటనే యాంధ్రదేశీయులు, యభ్యుముగ దక్షిణ ప్రభాసంఘమువారు లేక బ్రాహ్మజేతర సంఘములు వీరి స్మారక చిహ్న మొక్కటి నెలకొల్పుట సమంజసముగ నుండును. నిష్కాపట్య మనస్కులగు నాయరుగారి యాత్మకు భగవంతుడు కాలిఁ బ్రసాదించుచుగాక! తెనాలి. కొత్త భావయ్య.

ఆంధ్ర గృంథాలయముల కుచితము:—1919 వ సంవరము ఆగస్టు నెల 9వ తేదీ లోవలఁ క్రింది విలాసమున కంచె కూలికై యరణాచీటిని పంపెను రాంధ్రదేశ గృంథాలయములకు “యూగాది నివేదన” మొకటియు ఇతరులుగానిచ్చెదరు. —కిరీపి, అంజనేయులు, భర్తరము; అనంతపురము జిల్లా

నోటీసు. (1691)

తిరుమల తిరుపతి వగయిరా జేవస్థానము లలో 1919 సం॥రం యేప్రిల్, మే, జూన్ నెలలలో రాబడిన బంగారు వగయిరా పస్తువులు యీ దిగువ కనుబడిన వాటిని 1919 సం॥రం జూలై నెల 28 వ నామదారం తగ్గులు 32 ఘంటల మొదలుకొని తిరుపతిలో జేవస్థానం ప్రెజిడెంట్ ఆఫీసు వద్ద ఆదినమున్ను తర్వాత యేలం పూర్తి అయ్యే వరకు ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలం వేయబడును.

యేలములో సవాలుచేయు కోరుపారు జేవ స్థానం కిచ్చేటా ముందుగా నఫరు 1-కి (రూ 100) నూరురూపాయలు ధరావత్తు కట్టి యేలములో సవాలుచేయుటకు అర్హులను పొందవలసినది.

యేలం యీ దిగువ చేవ్రాలుచేసిన వారివల్ల మంజూరు అయిన తేది లగాయతు 30 దినముల లోపల యేలం మొత్తం చెల్లించి లాట్టును పుచ్చు కొన వలయును.

సుమారు మొత్తము
తులము

1. బంగారదఫా నికటికి తులములు 80 వంతున	1790
2. బంగారునాణ్యములు లాటుగా రకములు	15
3. మొదలదఫాకు 1000 తులములు వంతున	11770
4. మొదల నాణ్యములు ఒకేలాటు గారములు	6
5. చాలి శిఖాపుములు	9680
6. తేగడరూపాయలు	7600
7. తేగడవైసాలు ఒకేలాటుగా రూ	670
8. తామ్రము ఒకేలాటుగా శేర్లు	1990
9. రాగినైరూ పాత్రలు ఒకేలాటుగా శేర్లు	450
10. వస్త్రములు వస్త్రాలు	
11. కర్పూరం వస్త్రాల చిల్లర బిడి సామానులు	

(Sd) శ్రీ మహంత కర్యాగదాసు జీ వారు
నిచారణకర్త.
జేవస్థానం ఆఫీసు, తిరుపతి. 14-7-19.

పాత్రపు పేంకటాచలవర్ణితులనాటి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. అక్షివిలాసరసము:—అక్షికుటుల ప్లేకు కోలుకొనుటకు అక్షివిలాస రసములను నిరోధిస్తే యిట్లున్నాడు. అక్షి విలాస అక్షివిలాస రసములను సీసా తమయొద్ద నుంచేను ప్లేకుకు నిరోధిస్తే సున్నావధును తోలుకొని లేకుని తాళు నంతో నునాగ బుగ్గనగును. వినియోగము: యాదాది అక్షి: వ్యర్థములు, శస్త్ర పాత్రము తగుదలనునది తత్సర్వ శుభమును సీసా 1-3 1-0-0, 5-3 1 ఇతాం. (594)

2. శ్రీవిలాస తైలం:—శ్రీను గడ్డెడు, నంబుల శోణి పోతులదను మంచిమందు. సీసా 1-3 0-0-0, 5-3 1 ఇతాం.

3. శ్రీకావ్య రాసం:—శ్రీని శేరించినప్పటికడంగిదే మూత్రమును కట్టక (కలరా) వాంఛిదేది, కిరణ్దేది, అక్షి శేదము శుభము కాగును. సీసా 1-3 1-0-0, 5-3 1 ఇతాం.

4. వాలసూఖోదరము:—విత్తలదేది మల కాది; తియ్యదే తుండు, మందదా, మలబద్ధము, బుడిగ్గ శేది, కృతశస్త్రము, శస్త్ర శస్త్రమునును, అకలితేదంబును బుడలగునది శుభములని యిట్లు పుష్టిగలుడారగును. సీసా 1-3 0-0-0, 5-3 1 ఇతాం.

5. లోకాభయహార కర్పూరియ్యకలు:—విత్తలదేది మల కాది; తియ్యదే తుండు, మందదా, మలబద్ధము, బుడిగ్గ శేది, కృతశస్త్రము, శస్త్ర శస్త్రమునును, అకలితేదంబును బుడలగునది శుభములని యిట్లు పుష్టిగలుడారగును. సీసా 1-3 0-0-0, 5-3 1 ఇతాం.

6. లోకాభయహార కర్పూరియ్యకలు:—విత్తలదేది మల కాది; తియ్యదే తుండు, మందదా, మలబద్ధము, బుడిగ్గ శేది, కృతశస్త్రము, శస్త్ర శస్త్రమునును, అకలితేదంబును బుడలగునది శుభములని యిట్లు పుష్టిగలుడారగును. సీసా 1-3 0-0-0, 5-3 1 ఇతాం.

7. లోకాభయహార కర్పూరియ్యకలు:—విత్తలదేది మల కాది; తియ్యదే తుండు, మందదా, మలబద్ధము, బుడిగ్గ శేది, కృతశస్త్రము, శస్త్ర శస్త్రమునును, అకలితేదంబును బుడలగునది శుభములని యిట్లు పుష్టిగలుడారగును. సీసా 1-3 0-0-0, 5-3 1 ఇతాం.

National Psycho Physical Culture University College.
WANTED - STUDENTS
Fees Moderate, Apply for Particulars to:- Prof. B. RAMAJOGA RAO, 7, Thumba Chetty Street, Madras.

చంటి బిడ్డ (1609)

ఇంకా కనుబడిన వాటిని, బాది, పోతపాలు, బాలకోగ ములు, చికిత్సలు వికరింపబడినవి. డాక్టర్ ఆచంట - లక్ష్మీ కలిగారు బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎమ్. గ్రంథకర్త. వెల రూ. 1. విజ్ఞానచంద్రికాబుక్ డిపో, మాంటూరోడ్, మద్రాస్.

ఇప్పుడేదిగినవి. ఇప్పుడేదిగినవి.

ఫైర్ స్టోన్ సాలిడ్ టైర్స్ (Fire stone solid Tyres) అన్ని కొలతలలోను అమృతమునకు సిద్ధముగా యున్నవి. అన్ని రకముల మోటారు సామానుల మూల్య స్థావరమున్నవి. ధరలకు ఇతర వికరములకు ఈ క్రింది పిల్లనమునకు ప్రాయశఃయము. (1686)

T. V. Sundaram Iyengar, MADURA.

160 పుటల పుస్తకము. ఉచితము.

ఆరోగ్యమున కావ్యమునకు పొందట స్వాధీనమునైన కొన్ని విధముల అనునది చూపవలసివేళ నున్నది. ఈ ఉత్తమునైన పుస్తకము ఆరోగ్యమునకు కలుగజేసి కిరీరసౌఖ్యమును దృఢపాత్రమును, ఆ యుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇగ్నావిగా నీయబడును. పోస్టుచార్జి యును మే మే ధరించి పంపెదము. వెంటనే ప్రాయశఃయము. (219)

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆరంభిగ్రహ తోషకాలయం, 157, బాక్స్, మద్రాస్.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున వెలకుదొరకు పుస్తకముల జాబితా.

1. ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాది సంచికలు.
అనేక చిత్రవిచిత్రములతో నిండియుండును.
మొదటి సంచిక వెల ప్రతి 1-3 1-0-0
రెండవ " " 1-0-0
మూడవ " " 1-0-0
నాల్గవ " (కృతులు శేష) 1-0-0
ఐదవ " " 1-0-0
ఆడవ " " 1-0-0
ఇంకా విరోధా మహాసంగ్రామ చరిత్రను విశేషంకము.
ఏడవ సంచిక వెల ప్రతి 1-3 1-0-0
ఎనిమిదవ " " 1-0-0
తొమ్మిదవ " " 1-0-0
 2. ఆంధ్రోద్యమము.
ఇందు ఆంధ్రమహా సభాభ్యుత్థాన యువ న్యాయములు, అహింస సభాభ్యుత్థాన యువ న్యాయములు విస్తృతములు, చిత్తు శిర్కానములు సలక్షనముగా చక్కని శైలిలో వెదకటము లతో ముద్రింపబడి యున్నది. వెల ప్రతి 1-3 1-0-0
6, 7, 8, 9 సంచికలలో ఆయా సంవత్సర ములలో జరిగిన సంగ్రామ వివరములు సంతోషముగా చిత్రపటములతో ముద్రింపబడి యున్నది.
 3. ఆంధ్రసర్వకళాశాల: విద్యాప్రవృత్తి.
ఇది శ్రీ మణి కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డి గారి విరచితము. వెల 0-4-0
 4. ఆత్మజిజ్ఞాస.
దయ్యముల సద్భావమును నిరంజిన శాస్త్రీ యచర్య, పా. బగ్నాధస్వామి బి. ఎ. గారి విర చితము. వెల 0-6-0
 5. శారదాంబ.
సంఘదేశాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందు చూపబడినది ఇది శ్రీ ధర్మబోధిని యాన - శాటకము. వెల 0-4-0
- ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212 మద్రాసు

సావంతుని వనోపధి సారసపరిల్లా

అపరిమితపు రక్తములను జనించు శాస్త్రములకు పరిమితమంటి మందు. మరుపులను, మచ్చలను, గండములను శుభ్రము, ప్రాతః సేవలను అన్ని విధములను గలుగు శాస్త్రములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తి వంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి
సనోపధి సారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, శాస్త్రమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధక మును కార్యసంబంధమును శాస్త్రములను పోగొట్టిరక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాలోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజుల 60 పండుకు 4 కాన్సు బుడ్డిలో అమృతమును.

పొత్తెటరు. — వి. డి. సావంత్,
44. ఫనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Fanaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోపధములు.

బృహత్ మంజుష్టాదిక్వాద
రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది.
1/2 పౌను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రవభ గుటి
మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-3 రు 1-0-0.

నానవలే హము
దగ్గునకు మంచిమందు.
1/2 పౌను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవసారములన్నియు నాంగ్లేయభాషలో ఇరువదివలయును.

జాంఘా పార్శ్వస్యాటికల్ వదుల్లు
అయుర్వేద యోపధముల జేయువారు బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

పంటివైద్యము. 1564
డాక్టరు గిల్బర్ట్ బ్రదర్లు
12 కెన్సెలరులేట్, ఎస్కూర్, మద్రాసు.
ఈ రణవైద్యులు ఏకారణము చేతనైన వందల వేల శత్రువులని యుండిన సెన్సిటివ్ వందల వేల సేనలను బలహీన మైన వందల బంగారు కట్టులచేత బలపరచుట నందుగల వుట్టు బంగారుచేత మాయము, కల్లు క్రొత్తకట్టులు, ఇంకా పంటిపంటమైన అన్ని వ్యాధులను నూతన వైద్యశాస్త్రక రణ మిక్కిలి తగ్గువ చార్జీకి చికిత్సచేసి ముంగురు చచ్చి తుండ్లు ము. బంటిని శీయవచ్చును సోస్టికే చేతియగును.

మంచి లాభము.
మత్తయ్యగారి ప్రఖ్యాతిచెందిన కామూలు తెల్లనియింగుక 10 తులముల పెట్టె 1-కి రు. 1-0-0.
ఇనాం! ఇనాం! ఇనాం!
కాశీలో మూడుదినములు
ఇందు కాశీలో చేయవలసిన యాత్రలను విశదముగా చెప్పబడుచున్నది.
విలాసము:— 1827
కే. ఎస్. ముత్తయ్య అందు కంపెని,
సిల్క్ హౌసు, కాశీ.
K. S. Muthiah & Co.,
Silk House, Benares City.